

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 27 mars 1941 kl. 3 e. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1941/42 av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(3:e avd.)

Socialdepartementet.

1:o) **Socialdepartementet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1941/42 gjorda framställning (punkt 1, sid. 1—3 av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över socialärenden den 3 januari 1941), vilken i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än sådana, som betingas av *dels* överflyttning till sjätte huvudtiteln av socialdepartementets andel i avlöningar åt vissa expeditionsvakter, *dels ock* de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för socialdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24,000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	200,000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	94,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	44,000

Summa förslagsanslag kronor 362,000;

b) till *Socialdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 362,000 kronor.

2:o) **Socialdepartementet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 3 och 4) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 70,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 68,000 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

3:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, sid. 5—12) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Socialstyrelsen: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,050,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 968,800 kronor.

För nästa budgetår föreslås en reduktion av anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, med 1,500 kronor. Avsikten är att nedsätta årsarvodet åt annan ledamot av utlänningsnämnden än ordföranden från 1,000 kronor till 750 kronor och dagarvodet åt samtliga ledamöter från 20 kronor till 12 kronor. Dagarvodet åt suppleant skulle nedsättas från 40 kronor till 25 kronor.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel till sex biträden i lönegraden Ex 2, vilka anställts för sysselsättnings- och arbetsmarknadsstatistiken och hittills avlönats från anslaget till avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar. Å andra sidan räknas med en reduktion av antalet amanuenser med fyra. Det förutsättes vidare, att styrelsen genom vidtagande av arbetsbesparande åtgärder härutöver skall åvägbringa en viss nedskärning av den icke ordinarie personalen. Det för denna personal erforderliga beloppet har från dessa utgångspunkter uppskattats till 565,000 kronor, varav 42,500 kronor utgöra beräknad avlöning för styrelsens hos arbetsmarknadskommissionen tjänstgörande icke-ordinarie personal.

I övrigt föreslås allenast ändringar, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning. Såsom en följd av dessa grunder har, bland annat, anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie tjänsteman föreslagits utgå och dess belopp i stället inräknats i anslagsposten till ordinarie tjänstemän.

Utskottet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förutsätter därvid, att det belopp, som motsvarar beräknad avlöning för styrelsens hos arbetsmarknadskommissionen tjänstgörande personal, ställes till styrelsens förfogande allenast under den förutsättningen, att nämnda personal återgår till tjänstgöring inom styrelsen.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för socialstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	336,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	12,300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	565,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	136,700
Summa förslagsanslag kronor		1,050,000;

b) till *Socialstyrelsen*: *Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,050,000 kronor.

4:o) **Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 13 och 14), vilket i jämförelse med motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en ökning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

5:o) **Socialstyrelsen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, sid. 14—16) föreslagit riksdagen att till *Socialstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 167,000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande anslag uppfört med 143,000 kronor, varav 15,000 kronor till reseersättningar och 93,000 kronor till expenser. Återstående belopp, 35,000 kronor, är, jämte en till 5,000 kronor beräknad inkomst av försålda publikationer, avsett för publikationstryck.

För nästa budgetår har till utgifter för sjukvård m. m. upptagits en ny post å 9,000 kronor. I övrigt beror anslagshöjningen på en uppräkningsanslagsposten till expenser med 27,000 kronor.

Å andra sidan hava posterna till reseersättningar och publikationstryck nedräknats med 2,000 kronor respektive 5,000 kronor, varjämte inkomsten av försålda publikationer uppräknats med 5,000 kronor.

Vid anslagsberäkningen har hänsyn icke tagits till kostnader sammanhängande med den verksamhet, som utövas av de från socialstyrelsen till statens arbetsmarknadskommission överflyttade tjänstemännen.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 167,000 kronor.

Utskottet.

6:o) **Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ordsombud.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 16) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Socialstyrelsen: Socialstyrelsens ordsombud* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 18,000 kronor.

7:o) **Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar. Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 7 och 8, sid. 16 och 17) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Avlöningar* 70,000 kronor;

b) till *Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.: Omkostnader* 18,000 kronor.

8:o) **Arbetsdomstolen: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, sid. 17—20), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för arbetsdomstolen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	kronor 51,400
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	26,700
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3,500

Summa förslagsanslag kronor 81,600;

b) till *Arbetsdomstolen: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 81,600 kronor.

9:o) **Arbetsdomstolen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, sid. 20 och 21) och under erinran att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsdomstolen: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 3,900 kronor.

10:o) **Arbetsrådet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 11, sid. 21 och 22) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för arbetsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budget-1941/42, *dels ock* till Arbetsrådet: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 113,400 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 121,000 kronor.

Under anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, beräknas för nästa budgetår icke något belopp till ersättningar åt ledamöter samt tekniskt eller ekonomiskt sakkunniga för särskilda utredningar och undersökningar. Posten har i anledning därav nedsatts med 2,000 kronor.

Utgifterna för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ha uppskattats till 27,000 kronor. Departementschefen har härvid utgått från, att det skall bliva möjligt för rådet att något minska denna personal.

I övrigt föreslås allenast ändringar, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för arbetsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	40,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	36,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	27,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	10,000

Summa förslagsanslag kronor 113,400;

b) till *Arbetsrådet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 113,400 kronor.

11:o) **Arbetsrådet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 23) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 21,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbetsrådet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 18,700 kronor.

12:o) **Mödrahjälp** i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, sid. 23—25) och

under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mödrahjälp i form av understöd utan återbetalningsskyldighet m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 6,500,000 kronor.

13:o) **Avsättning till fonden för lån till mödrahjälp.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, sid. 25 och 26) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 120,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för lån till mödrahjälp* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

14:o) **Bidrag till erkända arbetslöshetskassor. Statens arbetsmarknads-kommission m. m.: Avlöningar. Statens arbetsmarknads-kommission m. m.: Omkostnader. Åtgärder för arbetsmarknadens reglering m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 15—18, sid. 26—30) avger utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

15:o) **Statens byggnadslånebyrå.** Kungl. Maj:t har (punkt 19, sid. 31 och 32) föreslagit riksdagen att till Statens byggnadslånebyrå för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 53,400 kronor.

I gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 52,500 kronor.

För nästa budgetår föreslås höjning av årsarvodena till byråns kamrerare med 600 kronor till 6,600 kronor och till kanslibiträdet med 300 kronor till 3,300 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens byggnadslånebyrå* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 53,400 kronor.

16:o) **Främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer. Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden. Bidrag till inrättande av pensionärshem.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 20—22, sid. 32—35) avger utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

17:o) **Statens bosättningslån: Ersättning åt ortsombud. Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag

(punkterna 23 och 24, sid. 35 och 36) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Statens bosättningslån: Ersättning åt ortsombud* 27,000 kronor;

b) till *Statens bosättningslån: Ersättning åt riksbanken* 50,000 kronor.

18:o) **Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, sid. 36—38), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår i huvudsak icke innebär andra ändringar än sådana, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för riksförsäkringsanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 1,097,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämde av Kungl. Maj:t	» 30,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1,020,000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 317.600

Summa förslagsanslag kronor 2,465,000;

b) till *Riksförsäkringsanstalten: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,465,000 kronor.

19:o) **Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 26, sid. 39—41) föreslagit riksdagen att till Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 204,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 180,000 kronor.

För nästa budgetår räknas med en nedsättning av de i anstaltens omkostnadsstat upptagna posterna till reseersättningar och till publikationstryck med tillhoppa 5,000 kronor. Å andra sidan har posten till expenser med hänsyn till prisstegring å bränsle och blankettryck höjts med 12,000 kronor, varjämte till utgifter för sjukvård m. m. upptagits en ny post å 16,000 kronor. Vidare har inkomsten av försålda publikationer och ersättning för rättgångskostnader beräknats 1,000 kronor lägre än för innevarande budgetår.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 204,000 kronor.

20:o) **Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, sid. 41 och 42) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 330,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksförsäkringsanstalten: Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 325,000 kronor.

21:o) **Försäkringsrådet: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 28, sid. 42—45), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än sådana, vilka betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försäkringsrådet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	96,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	34,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	105,700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	29,000

Summa förslagsanslag kronor 265,500;

b) till *Försäkringsrådet: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 265,500 kronor.

22:o) **Försäkringsrådet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, sid. 45 och 46), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 1,500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försäkringsrådet: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 11,500 kronor.

23:o) **Yrkesinspektionen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 30, sid. 46—48) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för yrkesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och

med budgetåret 1941/42, dels ock till Yrkesinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 758,200 kronor.

För nästa budgetår räknas med en tillfällig reduktion av yrkesinspektionens icke-ordinarie befattningshavare med, bland andra, 1 distriktsingenjör i lönegraden Eo 20, 2 aspiranter i lönegraden Ex 18 och 2 extra ordinarie yrkesunderinspektörer.

I övrigt föreslås allenast ändringar, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning. I konsekvens härmed har den i gällande avlöningsstat upptagna anslagsposten till avlöning till tjänsteman å övergångsstat å 7,700 kronor föreslagits utgå och beloppet i stället inräknats i anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för yrkesinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän,	
<i>förslagsvis</i>	kronor 496,000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	» 113,000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 91,000

Summa förslagsanslag kronor 700,000;

b) till Yrkesinspektionen: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

24:o) Yrkesinspektionen: Omkostnader. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, sid. 48 och 49) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 200,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Yrkesinspektionen: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 182,000 kronor.

25:o) Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, sid. 49—51), vilket i jämförelse med motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 150,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Kostnader enligt 19 § i lagen om försäkring för olycksfall i arbete m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

26:o) **Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901** angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, sid. 51 och 52) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 350,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 325,000 kronor.

27:o) **Bidrag till fiskares försäkring.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, sid. 52 och 53), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 40,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till fiskares försäkring* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

28:o) **Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarföreläggningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, sid. 53 och 54) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 10,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarföreläggningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 5,000 kronor.

29:o) **Bidrag till föreningen för arbetarskydd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, sid. 54 och 55) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till föreningen för arbetarskydd* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 3,000 kronor.

30:o) **Pensionsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 37, sid. 55—61) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för pensionsstyrelsen, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Pensionsstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,960,800 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2,014,800 kronor, varav en post på 12,700 kronor avser avlöning till en byråchef å övergångsstat i lönegraden A 30.

Då denne befattningshavare numera överflyttats till byråchefstjänst å ordinarie stat, påkallas icke längre medel till nämnda befattning. En å ordinarie stat upptagen befattning såsom aktuarie å försäkringsbyrån i lönegraden A 21 föreslås skola indragas, när en dylik befattning därstädes blir ledig, vilket beräknas bliva fallet inom en nära framtid. I avvaktan härpå föreslås befattningen överflyttad å övergångsstat. Utan hinder härav skall lönen å nämnda befattning enligt de nya grunderna för avlöningskostnadernas bestridande utgå från anslagsposten till ordinarie tjänstemän. Vid uppskattningen av denna post för nästa budgetår hava emellertid medel icke ansetts böra beräknas för omförmälde aktuarie.

Beträffande den icke-ordinarie personalen föreslås en avsevärd reducering. Bland annat räknas med en minskning av antalet amanuenser med sju.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än dem, som påkallas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för pensionsstyrelsen:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör		C 12
6 byråchefer		A 30
3 byrådirektörer och biträdande ledamöter		A 28
1 byrådirektör		A 28
9 sekreterare och biträdande ledamöter		A 26
1 sekreterare och ombudsman		A 26
3 förste aktuarier		A 26
1 sekreterare och biträdande ledamot.		A 24
2 sekreterare		A 24
2 förste aktuarier		A 24
11 aktuarier		A 21
1 bokhållare		A 17
1 kassör		A 14
1 materialförvaltare		A 13
2 kansliskrivare		A 11
7 kontorister		A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör		A 8
1 förste expeditionsvakt.		A 7
27 kanslibiträden		A 7
5 expeditionsvakter		A 5
93 kontorsbiträden		A 4
8 skrivbiträden		A 2

Tjänstemän å övergångsstat.

1 aktuarie..... A 21

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

1 sekreterare och biträdande ledamot..... Eo 26
 3 sekreterare och biträdande ledamöter..... Eo 24
 3 aktuarier Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för pensionsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	920,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	»	28,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	760,000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	252,000

Summa förslagsanslag kronor 1,960,800;

c) till *Pensionsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,960,800 kronor.

31:o) **Pensionsstyrelsen: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, sid. 62—65) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 285,000 kronor till ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 282,900 kronor.

32:o) **Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ortsombud.** Kungl. Maj:t har (punkt 39, sid. 65 och 66) föreslagit riksdagen att till Pensionsstyrelsen: Pensionsstyrelsens ortsombud för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 235,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet vill emellertid erinra om att riksdagens år 1940 församlade revisorer med anledning av gjorda iakttagelser förordat vissa åtgärder till nedbringande av ortsombudens resekostnader. Till denna fråga har utskottet för avsikt att återkomma i annat sammanhang.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Pensionsstyrelsen*: *Pensionsstyrelsens ortsombud* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 235,000 kronor.

33:o) **Bidrag till folkpensioner och invalidunderstöd m. m. Barnbidrag.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 40 och 41, sid. 67 och 68) har riksdagen tidigare meddelat beslut, varom härmed

erinras.

34:o) **Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet.** Kungl. Maj:t har (punkt 42, sid. 68—71) föreslagit riksdagen att till Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 3,200,000 kronor.

Kungl. Maj:ts beräkning av anslagsbehovet för nästa budgetår har icke givit utskottet anledning till erinran. I likhet med departementschefen förutsätter utskottet härvid, att, därest av militära skäl verksamheten måste mera avsevärt inskränkas, medelsåtgången kommer att i motsvarande utsträckning begränsas.

Utskottet.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

35:o) **Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 43, sid. 71 och 72) har riksdagen tidigare meddelat beslut, varom härmed

erinras.

36:o) **Ersättning till postverket för tryckning och expediering av vissa pensionskvitton.** Kungl. Maj:t har (punkt 44, sid. 72 och 73) föreslagit riksdagen att till Ersättning till postverket för tryckning och expediering av vissa pensionskvitton för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 240,000 kronor.

För mottagande av folkpension eller invalidunderstöd erhåller varje pensions- och understödstagare ett häfte med s. k. pensionskvitton, i regel omfattande fem år. Kostnaderna för tryckning av kvittenshäften, som avse nya pensioner och invalidunderstöd, bestridas från pensionsstyrelsens omkostnadsanslag. För tryckning och expediering av utbyteshäften till äldre pensionstagare hava emellertid särskilda anslag beviljats för de år, då utbyte måst verkställas av ett större antal dylika häften. Senast uppfördes i riksdagen för budgetåret 1936/37 ett förslagsanslag till ifrågavarande ändamål av 225,000 kronor.

Under nästa budgetår skall utbyte ske av kvittensbrev till samtliga pen-

sionsbrev, som utfärdats före 1939 års ingång. Kostnaden härför, som beräknats till 240,000 kronor, avses skola bestridas från det nu äskade anslaget.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket för tryckning och expediering av vissa pensionskvitton* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 240,000 kronor.

37:o) **Ersättning till häradsskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, sid. 73 och 74) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 106,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till häradsskrivarna för pensionsavgiftsförteckningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 108,000 kronor.

38:o) **Bidrag till sjukkassor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, sid. 74 och 75), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 800,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till sjukkassor* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 18,400,000 kronor.

39:o) **Moderskapspenning.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, sid. 76) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 4,500,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Moderskapspenning* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 4,150,000 kronor.

40:o) **Ersättning åt blinda m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 48, sid. 77) har riksdagen tidigare meddelat beslut, varom härmed

erinras.

41:o) **Utrustning av centraldepån för blindas arbeten. Driften av centraldepån för blindas arbeten.** Kungl. Maj:t har (punkterna 49 och 50, sid. 77—88) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1941/42 anvisa *dels* till Utrustning av centraldepån för blindas arbeten ett reservationsanslag av 60,000 kronor, *dels ock* till Driften av centraldepån för blindas arbeten ett anslag av 95,000 kronor.

Enligt beslut av 1938 års riksdag (skrivelse nr 440) skulle en invid blindinstitutet i Tomtebodas förlagd centraldepån för blindas arbeten inrättas i

huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som återgivits i Kungl. Maj:ts proposition i ämnet den 31 mars 1938, nr 276. Riksdagen förutsatte därvid, närmast i anledning av i ämnet väckta motioner, att en omprövning skulle ske rörande möjligheterna att nedbringa de relativt betydande kostnader, som centraldepåns uppförande och drift beräknats medföra, uppskattade till respektive 285,000 och 95,000 kronor.

I statsverkspropositionen till 1939 års riksdag (V ht, punkt 52) upptogs frågan ånyo, i vad den angick centraldepåns uppförande, därvid Kungl. Maj:ts föreslog riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 285,000 kronor. Departementschefen konstaterade vid anmälan av denna fråga, att den av riksdagen påkallade omprövningen, som verkställdes av skolöverstyrelsen efter hörande av vissa intresserade myndigheter och sammanslutningar, icke lett till sådant resultat, att någon ändring av de vid 1938 års riksdag framlagda kostnadsberäkningarna kunde förordas. Jämväl riksdagen fann den föreliggande utredningen giva vid handen, att någon nämnvärd begränsning av kostnaderna för den planerade centraldepåns uppförande och drift icke syntes stå att vinna, och anvisade för depåbyggnadens uppförande erforderliga medel.

I samband med besparingsaktionen hösten 1939 blev emellertid byggnadsföretaget uppskjutet. Sedan arbetsförhållandena inom byggnadsbranschen numera aktualiserat igångsättandet av planerade statliga byggnadsföretag, har departementschefen anmält sin avsikt att inom den närmaste tiden föreslå, att arbetet med centraldepåns uppförande påbörjas. Vid sådant förhållande beräknas, därest intet oförutsett inträffar, verksamheten vid depån kunna igångsättas från ingången av nästa budgetår.

Centraldepåns verksamhet avses bli tvåfaldig. Sålunda skall centraldepån dels på ett rationellare sätt än hittills anskaffa arbetsmaterial åt de blinda hantverkarna, dels skapa en effektiv försäljningsorganisation för de blindalster, som ej kunna av de blinda eller deras lokala sammanslutningar avyttras till skäliga priser.

Beträffande ledningen av centraldepån föreligga olika förslag. Departementschefen ansluter sig närmast till ett av statskontoret framfört alternativt förslag, att ledningen skulle anförtros åt en av Kungl. Maj:ts utsedd nämnd, men är icke beredd att för närvarande taga definitiv ställning till denna fråga. Departementschefen anser emellertid, att antalet ledamöter i depåns styrande organ lämpligen bör begränsas till fem, vilka samtliga jämte suppleanter böra utses av Kungl. Maj:ts för viss tid, förslagsvis tre år. Bestämmelse borde vidare meddelas därom, att de blindas förening skall äga föreslå en ledamot jämte suppleant samt blindinstitutets direktion och Kronprinsessan Margaretas arbetsnämnd gemensamt en ledamot med suppleant.

Kostnaderna för centraldepåns utrustning uppskattas i det till grund för propositionen liggande utredningsförslaget till i runt tal 50,000 kronor, varav 16,000 kronor beräknats åtgå till maskiner m. m. för en vid depån planerad borststrättillverkning, 6,000 kronor till inköp av en lastautomobil, 8,000 kronor för anskaffande av fack och hyllor för lagerhållning av varor,

7,800 kronor för inredning samt inköp av skriv- och räknemaskiner till kontorslokalerna m. m. På grund av inträdda prisstegringar beräknas numera 60,000 kronor bliva erforderligt för ifrågavarande ändamål.

Kostnaderna för centraldepåns drift hava i utredningsförslaget uppskattats på följande sätt:

<i>Avlöningar.</i>	Kronor
En föreståndare för samtliga avdelningar	8,400
En resande för försäljningsavdelningen	6,000
En lagerföreståndare å materialavdelningen	4,800
En lagerföreståndare å avdelningen för färdiga arbeten	4,800
En föreståndarinna å avdelningen för kvinnliga arbeten	4,800
Två lagerarbetare å materialavdelningen à 3,000	6,000
En lagerarbetare å försäljningsavdelningen för färdiga arbeten	3,000
Ett lagerbiträde å avdelningen för kvinnliga arbeten	2,400
En kassör tillika bokförare	5,400
Tre kontorsbiträden à 2,700	8,100
Kassakontrollant, siffergranskare, revisorer	1,500
En chaufför	3,900
Kontorsbud och erforderlig extra arbetskraft	1,500
	60,600

Omkostnader.

Fria frakter till blinda hantverkare	20,000
Borstträtillverkningen	3,000
Bilens konto	2,500
Värme	1,500
Belysning	1,000
Porton	1,200
Telefoner	1,500
Städning och renhållning	1,200
Kontorsmateriel	1,000
Försäkringar	700
Diverse omkostnader	800
	34,400
	Summa utgifter 95,000

Detta förslag förutsättes bliva föremål för en närmare omprövning av företagets ledning men anses av departementschefen vara i det stora hela godtagbart. Den i vissa avseenden inträdda prisstegringen beräknas kunna uppvägas genom en besparing på andra poster, varför driftkostnaderna beräknas bliva i runt tal 95,000 kronor.

För att delvis täcka sistnämnda belopp hade i utredningsförslaget förordats, att depån å det arbetsmaterial, som rekvirerades av de blinda hantverkarna, skulle lägga en provision av 5 procent utöver självkostnadspriset. Med en under det första verksamhetsåret beräknad total försäljningssumma å sådant material av 500,000 kronor skulle depån sålunda tillföras en inkomst av 25,000 kronor. Återstoden av de erforderliga inkomsterna, 70,000 kronor, skulle tillskjutas av statsmedel. De blindas förening har framhållit de ogynnsamma konsekvenser, som för de blindas del skulle uppstå genom att arbetsmaterialet på föreslaget sätt fördyrades. Samma uppfattning har

även motionsledes framförts vid 1938 års riksdag. Även departementschefen har ansett, att staten tills vidare bör påtaga sig de ytterligare jämförelsevis begränsade kostnader, som provisionens bortfallande skulle medföra, och därför föreslagit, att driftkostnaderna helt täckas av statsmedel. Skulle framdeles visa sig att depån genom fördelaktiga partiinköp eller på annat sätt kunde mera avsevärt nedbringa materialets inköpspris, borde emellertid tagas under omprövning ett införande av viss provision för depåns del.

Av det för depåverksamheten erforderliga förlagskapitalet, som beräknats till 250,000 kronor, hava blindinstitutets direktion, de blindas förening och Kronprinsessan Margaretas arbetsnämnd ställt 20,000 kronor vardera eller sammanlagt 60,000 kronor till disposition, direktionen av fondmedel. Återstoden — (250,000 — 60,000) 190,000 kronor — har departementschefen ansett böra anvisas av staten under fonden för förlag till statsverket.

Departementschefen framhåller vidare, att vid ett nedläggande av materialdepån vid hantverksskolan i Kristinehamn i dess nuvarande form samt av depån för blinda kvinnors arbeten skulle frigöras en summa av i runt tal 105,000 kronor, varav 20,000 kronor såsom statens lånemedel tidigare redovisats som en fordran på hantverksskolan bland tillgångarna å fonden för låneunderstöd men numera omförts till fonden för förlag till statsverket. Återstoden, 85,000 kronor, utgöres av hopsparade överskott på verksamheten. Med hänsyn till nödvändigheten av att ett mindre rörelsekapital även i fortsättningen står till hantverksskolans förfogande för avsättning av den inom själva skolan bedrivna varutillverkningen, förordar departementschefen, att förenämnda belopp av 20,000 kronor i sin helhet får utnyttjas som rörelsekapital för skolans del. Det hopsparade överskottet, 85,000 kronor, förutsättes återlevererat till statsregleringen för budgetåret 1940/41.

I anslutning härtill erinrar departementschefen om att 1938 års riksdag förutsatte en omprövning, huruvida icke den nuvarande materialdepån vid hantverksskolan i Kristinehamn och eventuellt även andra depåer låte sig med fördel utnyttjas som filialer till centraldepån, för vilkas drift i så fall vederbörande länsnämnders intresse och offervilja kunde tagas i anspråk. För egen del understryker departementschefen lämpligheten av att ett dylikt system av filialer i olika delar av landet i erforderlig omfattning utbygges. Emellertid synes departementschefen initiativet till sådana filialer böra tagas av ledningen för centraldepån efter samråd med länsnämnderna och på grundval av vunnen erfarenhet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling upptagit en inom andra kammaren av herr *G. Nilsson* väckt motion, nr 7, vari hemställts *dels* att riksdagen måtte uttala sig för ett bibehållande av materialdepån i Kristinehamn såsom filial till centraldepån intill dess centraldepåns ledning efter vunnen erfarenhet kunnat taga ställning till filialspörsmålet i sin helhet, *dels ock* att anslaget till centraldepåns driftkostnader i anledning härav måtte höjas med 7,000 kronor till 102,000 kronor.

Beträffande de skäl, som motionären anført till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionen.

Utskottet.

Såsom departementschefen framhållit har riksdagen tidigare i princip uttalat sig för inrättandet av en centraldepå med uppgift att organisera såväl anskaffning av erforderligt arbetsmaterial åt blinda hantverkare som försäljning av deras alster. Riksdagen har även anvisat medel för uppförande av en byggnad för denna depå.

Under nu förevarande punkt har Kungl. Maj:t framlagt vissa riktlinjer för depåverksamhetens bedrivande och bestridandet av de därmed förenade kostnaderna. Vad departementschefen i dessa avseenden anført synes utskottet i det stora hela välbetänkt. Utskottet kan därför i allt väsentligt ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag.

I ett hänseende synes utskottet dock ett närmare klarläggande önskvärt. Med anledning av i ämnet väckta motioner uttalade sig 1938 års riksdag för en undersökning, huruvida icke materialdepån vid hantverksskolan i Kristinehamn och eventuellt även andra liknande depåer låte sig med fördel utnyttjas som filialer till centraldepån. I anslutning till detta uttalande har departementschefen i årets statsverksproposition understrukt lämpligheten av att ett dylikt system av filialer utbygges i olika delar av landet i erforderlig omfattning men samtidigt framhållit, att initiativet till sådana filialer bör tagas av ledningen för centraldepån efter samråd med länsnämnderna och på grundval av vunnen erfarenhet. I motionen II: 7 göres nu gällande, att materialdepån i Kristinehamn bör bibehållas såsom filial till centraldepån, till dess en dylik omprövning kunnat företagas. Såsom en följd härav föreslås en höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till centraldepåns driftkostnader med 7,000 kronor, motsvarande avlöningskostnaden för den vid Kristinehamnsdepån anställda personalen.

Utskottet delar i princip departementschefens ovan återgivna uppfattning men anser tillika, att praktiska skäl tala för ett bibehållande av materialdepån i Kristinehamn såsom en filial till centraldepån, till dess centraldepåns ledning på grundval av vunnen erfarenhet hunnit bilda sig ett omdöme om behovet och lämpligheten av Kristinehamnsdepåns fortsatta existens. Utskottet anser sig så mycket mera kunna förorda en sådan lösning, som centraldepåns verksamhet, enligt vad utskottet under hand inhämtat, icke kan förväntas få avsedd omfattning förrän tidigast under våren 1942 samt det för centraldepåns drift äskade anslagsbeloppet och förlagskapitalet på den grund kan beräknas bliva tillfyllest jämväl för Kristinehamnsdepåns verksamhet under nästa budgetår.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I:o) att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 7, i vad densamma avser anslagsbeloppet, må för budgetåret 1941/42 anvisa

a) till *Utrustning av centraldepån för blindas arbeten* ett reservationsanslag av 60,000 kronor;

b) till *Driften av centraldepån för blindas arbeten* ett anslag av 95,000 kronor;

II:o) att motionen II: 7 i den del, som icke behandlats under I:o här ovan, må anses besvarad genom vad utskottet anfört.

42:o) **Bidrag till de blindas förening.** Kungl. Maj:t har (punkt 51, sid. 88 och 89) föreslagit riksdagen att till Bidrag till de blindas förening för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 65,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 100,000 kronor.

Den för nästa budgetår föreslagna anslagsminskningen motsvarar den del av anslaget, som under senare år avsetts för den av föreningen anordnade materialdepån i Stockholm, vilken förutsatts bliva nedlagd i samband med inrättandet av den under nästföregående punkt omnämnda centraldepån.

Under hänvisning till vad utskottet under föregående punkt anfört hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till de blindas förening* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 65,000 kronor.

43:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar. Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader. Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar. Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader. Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar. Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader. Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar. Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 52—59, sid. 90—93) avgiver utskottet framdeles under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

44:o) **Bidrag till frälsningsarméns räddningshem.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, sid. 93 och 94) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 6,000 kronor.

45:o) **Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 61, sid. 94 och 95) föreslagit riksdagen att till Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp som det nu äskade.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Till vissa av riksdagens år 1940 församlade revisorer påpekade förhållanden i fråga om anstalternas bokföring återkommer utskottet i annat sammanhang.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

46:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, sid. 96), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 10,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

47:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister. Interneringskostnader i vissa fall.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 63 och 64, sid. 96 och 97) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 15,000 respektive 8,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* 13,000 kronor;
- b) till *Interneringskostnader i vissa fall* 7,000 kronor.

48:o) **Länsnykterhetsnämnderna.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 65, sid. 97 och 98) avgiver utskottet framdeles under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

49:o) **Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 66, sid. 98—100) föreslagit riksdagen att till Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 137 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 150,000 kronor, varav 149,000 kronor ställts till vederbörandes förfogande. I sistnämnda belopp ingår en post till understöd åt sammanslutningar av nykterhetsnämnder om högst 17,000 kronor.

I anslagsberäkningen för nästa budgetår har berörda post minskats med 12,000 kronor. Då medelsbehovet i övrigt uppskattats till oförändrat belopp, beräknas anslagsbehovet till (149,000—12,000) 137,000 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.
att riksdagen må till *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 137,000 kronor.

50:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, sid. 100) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 66,800 kronor.

51:o) **Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, sid. 101) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 30,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 29,500 kronor.

52:o) **Fattigvård i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 69, sid. 101 och 102) föreslagit riksdagen att till Fattigvård i allmänhet för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,650,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1,750,000 kronor.

Vid behandlingen av denna anslagsfråga har departementschefen anmält, att staden Lysekil haft utgifter om tillhoppa 715 kronor 10 öre för förläggning, utspisning m. m. av 34 tyska undersåtar, som i april 1940 under viss kortare tid omhändertagits, efter det ett tyskt transportfartyg förlist i farvattnen utanför staden. Dessa utgifter föreslås skola ersättas staden från här ifrågavarande anslag.

Vidare har departementschefen erinrat, att Kungl. Maj:t i flera fall, efter riksdagens hörande, från förevarande anslag tillerkänt kommun ersättning av statsmedel för kostnader för vård, som jämlikt 2 § fattigvårdslagen lämnats åt utländska flyktingar. Då det jämväl i fortsättningen stundom kan visa sig nödvändigt att på angivet sätt bereda kommun ersättning för dylika kostnader, förutsattes Kungl. Maj:t — därest riksdagen ej häremot framställer någon erinran — framdeles äga att i fall, där så befinnes vara av särskilda omständigheter motiverat, tillerkänna kommun gottgörelse från nämnda anslag för vårdkostnad av här berörda slag.

Vad departementschefen under denna punkt anfört har icke givit utskottet anledning till erinran. Under återopande härav hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må till *Fattigvård i allmänhet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,650,000 kronor.

53:o) **Barnavård i allmänhet. Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m. Fattigvård och barnavård för lappar. Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 70—73, sid. 103—105) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 anvisa

a) till *Barnavård i allmänhet* ett förslagsanslag av 190,000 kronor;

b) till *Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m.* ett förslagsanslag av 800,000 kronor;

c) till *Fattigvård och barnavård för lappar* ett förslagsanslag av 90,000 kronor;

d) till *Bidrag till svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet* ett anslag av 12,000 kronor.

54:o) **Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, sid. 106) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 95,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

55:o) **Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott.** Kungl. Maj:t har (punkt 75, sid. 106 och 107) föreslagit riksdagen att till Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 3,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 4,500,000 kronor.

Utskottet.

Det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet giver icke utskottet anledning till erinran. Till vissa av riksdagens år 1940 församlade revisorer gjorda uttalanden i fråga om handläggningen från länsstyrelsernas och barnavårdsnämndernas sida av ärenden angående bidragsförskott återkommer utskottet i annat sammanhang.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 3,000,000 kronor.

56:o) **Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, sid. 107 och 108) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 155,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 145,000 kronor.

57:o) **Bidrag till barnhusen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, sid. 108) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till barnhusen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 115,900 kronor-

58:o) **Statens skyddshem: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 78, sid. 108—121) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens skyddshem, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens skyddshem: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 658,000 kronor.

I gällande riksstat är ifrågavarande anslag uppfört med 723,400 kronor.

För nästa budgetår föreslås beträffande anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän indragning av en befattning såsom lärarinna i kvinnlig slöjd, en såsom lärarinna i hushållsgöromål och en såsom lärarinna i lant-hushållsgöromål, samtliga i lönegraden A 15. Den återstående å personalförteckningen uppförda tjänsten såsom lärarinna i lant-hushållsgöromål föreslås skola erhålla den ändrade beteckningen lärarinna i hushållsgöromål.

Beträffande posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås en höjning med 200 kronor av arvodet till verkställande ledamot i styrelsen för hemskolan Sonestorp. Enär å andra sidan det hittills utgående arvodet om 400 kronor åt verkställande ledamoten vid Allarps skolhem — vilket nedlagts med utgången av år 1940 — bortfaller för nästa budgetår, har anslagsposten beräknats till ett med 200 kronor nedsatt belopp.

Under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal hava medel beräknats till följande nya tjänster, nämligen 1 folkskolärartjänst i lönegraden Ex 19 (vid Hammargården), 4 lärartjänster i yrkesämne i lönegraden Eo 12 (vid Långanäs, Ljungaskog, Forsane och Sundbo skyddshem) samt 1 tjänst såsom kokerska i lönegraden Eo 1 (vid Broby). Därjämte har beräknats ersättning till föreståndarinnan vid det nedlagda skolhemmet Allarp Freja Håvard med belopp motsvarande den avlöning, som skulle hava tillkommit henne, därest hon alltjämt kvarstått i tjänst (lönegraden Eo 19, löneklassen 22) samt avlöningen därvid utgått enligt ortsgrupp A.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag allenast ändringar, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning. Därvid har den i nu gällande avlöningsstat upptagna anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän utgått och

dess belopp, som i dess helhet avser lönefyllnad till vissa icke-ordinarie tjänstemän, inräknats i anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal.

Utskottet.

Av departementschefen förordade ändringar beträffande personalförteckningen och avlöningsstaten hava icke givit utskottet anledning till erinran.

Ersättning till föreståndarinnan vid Allarps nedlagda skolhem Freja Håvard utgår enligt Kungl. Maj:ts beslut den 25 oktober 1940 tills vidare till och med utgången av innevarande budgetår enligt samma grunder som föreslås för nästa budgetår. Departementschefen har anmält sin avsikt att föreslå Kungl. Maj:t att förlänga giltighetstiden för detta beslut intill dess Håvard uppnår den för ifrågavarande befattning gällande pensionsåldern, vilket sker den 28 februari 1943. Utskottet vill med hänsyn till föreliggande omständigheter för sin del icke motsätta sig en dylik anordning.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens skyddshem:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 chef, tillika läkare		A 28
1 avdelningsföreståndare, tillika redogörare		A 20
1 avdelningsföreståndare, tillika lärare		A 20
10 assistenter		A 19
3 folkskollärare		A 19
3 föreståndarinnor		A 19
3 folkskollärarynnor		A 18
1 avdelningsföreståndarinna		A 17
4 lärarinnor i hushållsgöromål		A 15
4 lärarinnor i kvinnlig slöjd		A 15
12 lärare i yrkesämne		A 12
4 biträdande lärarinnor, tillika husmödrar		A 11
6 arbetsledare		A 10
1 arbetsledare, tillika vårdare		A 10
4 trädgårdsmästare		A 10
1 avdelningssköterska		A 8
4 vårdare		A 8
6 husmödrar och biträdande lärarinnor		A 6
3 husmödrar		A 6
3 skötare		A 6
1 tvättförestånderska		A 2

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

4 föreståndare	Eo 25
8 föreståndare	Eo 23;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skyddshem, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 280,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 8,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 285,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 85,000
Summa förslagsanslag kronor 658,000;	

c) till *Statens skyddshem*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 658,000 kronor.

59:o) **Statens skyddshem: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 79, sid. 121—123) föreslagit riksdagen att till Statens skyddshem: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 660,000 kronor, varav till reseersättningar 17,000 kronor, expenser 113,000 kronor och övriga utgifter 530,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att under anslaget beräknas medel jämväl för sjukvård m. m. åt befattningshavare vid skyddshemmen. Medelsbehovet har uppskattats till 2,000 kronor.

Med hänsyn till prisstegringen hava utgifterna för bränsle, lyse och vatten beräknats till ett med 12,000 kronor förhöjt belopp, medan däremot det för övriga expenser avsedda beloppet nedsatts med 2,000 kronor. För expenser skulle sålunda erfordras tillhoppa 123,000 kronor. Vidare har posten till övriga utgifter uppräknats med 30,000 kronor.

Å andra sidan har posten till reseersättningar nedsatts med 2,000 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens skyddshem: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 700,000 kronor.

60:o) **Bidrag till driften av icke statliga skyddshem.** Kungl. Maj:t har (punkt 80, sid. 123—127) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna de ändrade grunder för bidrag till driften av vissa icke statliga skyddshem, vilka av departementschefen förordats, *dels ock* till Bidrag till driften av icke statliga skyddshem för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 715,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 740,000 kronor. För nästa budgetår föreslås, att skyddshem, för vilkas verksamhet plats-

bidrag för närvarande uppbäras, skola äga åtnjuta ett tillägg av 15 procent å det nuvarande platsbidraget, dock att dylikt tilläggsbidrag icke skall tillkomma skyddshemmet Norrgård, som enligt gällande avtal i annan ordning tillförsäkrats erforderligt fyllnadsbidrag.

Utskottet.

Av statsrådsprotokollet framgår, att den ökning av levnadskostnaderna, som inträtt under de senaste åren, för de enskilda skyddshemmen medfört betydande ekonomiska svårigheter och att flertalet hithörande skyddshem i fortsättningen är i behov av ökad ersättning från det allmännas sida. Vid sådant förhållande har utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om tilläggsbidrag till dessa skyddshem.

Under återopande härav och då Kungl. Maj:ts beräkning av anslagsbehovet icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna de ändrade grunder för bidrag till driften av vissa icke statliga skyddshem, vilka av föredragande departementschefen förordats;

b) till *Bidrag till driften av icke statliga skyddshem* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 715,000 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

61:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar. Medicinalstyrelsen: Omkostnader. Medicinalstyrelsen: Beredskapsorganisation. Sinnessjuknämnden: Avlöningar. Sinnessjuknämnden: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 81—85, sid. 128—141) kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

62:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, sid. 141—145) att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret anvisa ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 380,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås posten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, höjd med 9,200 kronor, huvudsakligen beroende på att dyrtidstilläggen å arvodesbeloppen inräknats i dessa. Å andra sidan föreslås posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal sänkt med 66,000 kronor, närmast såsom en följd av att viss extra personal under rå-

dande förstärkta försvarsberedskap avlönas med militära anslagsmedel. Därest ändring härutinnan skulle inträda, förutsättes Kungl. Maj:t äga befogenhet att med anlåtande av förevarande anslag besluta om den förstärkning av laboratoriets icke-ordinarie personal, som för upprätthållande av nödig beredskap på ifrågavarande område kan visa sig nödvändig.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än sådana, som följa av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran.
Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 105,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 62,300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 130,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 32,700

Summa förslagsanslag kronor 330,000;

b) till *Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 330,000 kronor.

63:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, sid. 145—148) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 440,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 385,000 kronor.

64:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88, sid. 148—150) att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 63,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 58,200 kronor.

För nästa budgetår föreslås en omreglering av arvodet till en assistent, avseende dyrtidstilläggets inräknande i arvodesbeloppet.

I övrigt föreslås allenast ändringar, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	16,900
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	8,300
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	32,100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	5,700

Summa förslagsanslag kronor 63,000;

b) till *Statens rättskemiska laboratorium*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 63,000 kronor.

65:o) **Statens rättskemiska laboratorium: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 89, sid. 150—152), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 1,500 kronor, därav 500 kronor för täckande av kostnader för sjukvård m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens rättskemiska laboratorium*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 22,500 kronor.

66:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90, sid. 152—154) att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till *Statens farmaceutiska laboratorium*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 97,800 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 94,800 kronor.

För nästa budgetår föreslås en omreglering av de arvoden, som utgå till de vid laboratoriet anställda assistenterna, innebärande en avveckling av de å dessa arvoden nu utgående dyrtidstilläggen.

I övrigt föreslås allenast ändringar, som följa av de nya grunderna för statuppställningen och anslagsberäkningen.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> kronor	43,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 31,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal..	» 14,700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 8,600

Summa förslagsanslag kronor 97,800;

b) till *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 97,800 kronor.

67:o) **Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 91, sid. 154 och 155) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens farmaceutiska laboratorium*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

68:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 92, sid. 155—157) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 4,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 3,750,000 kronor, därvid räknats med att 10 av i gällande personalförteckning upptagna 351 provinsialläkarbefattningar skola tills vidare hållas obesatta.

För nästa budgetår har Kungl. Maj:t räknat med avlöning till oförändrat antal provinsialläkare eller alltså 341. De förändringar, som föreslås, betingas helt av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena, nr 134, inom första kammaren av herr *K. Andersson m. fl.* och den andra, nr 183, inom andra kammaren av herr *E. Hage m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen vid behandling

av femte huvudtiteln för budgetåret 1941/42 måtte besluta öka anslaget till »Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar» med 75,000 kronor för att möjliggöra inrättande av åtta nya provinsialläkaretjänster, ävensom att riksdagen måtte vidtaga den justering av anslagen för bidrag till extra provinsialläkare m. m. som med bifall till förstnämnda yrkande kan anses motiverat.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 134.

Utskottet.

Av statsrådsprotokollet framgår, att departementschefen ansett en fortsatt utökning av antalet provinsialläkardistrikt såsom en angelägenhet av vikt för vår landsbygd men att han i nuvarande statsfinansiella läge funnit sig förhindrad att påkalla medel för detta ändamål. Utskottet delar departementschefens uppfattning om nödvändigheten av att i rådande läge iakttaga sparsamhet med statens medel, men utskottet har å andra sidan funnit så starka skäl tala för en utökning av antalet provinsialläkardistrikt i vissa delar av landet, att utskottet icke ansett sig böra underlåta att förordna åtgärder i sådant syfte. Enligt utskottets mening bör möjlighet beredas Kungl. Maj:t att under nästa budgetår tillsätta åtminstone fem av de tio nya provinsialläkartjänster, som vakantsattes i samband med besparingsaktionen under hösten 1939. Självfallet böra dessa tjänster så fördelas, att största möjliga effekt av desamma utvinnes.

Vid bifall till vad utskottet sålunda förordat torde den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän böra höjas med i runt tal 50,000 kronor. Tillräcklig anledning att i anslutning härtill vidtaga jämkning av de anslagsbelopp, som avses under punkterna 69—71 här nedan, synes utskottet däremot icke föreligga.

Under åberopande av det anförda och då Kungl. Maj:ts förslag i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt motionerna I: 134 och II: 183 må

a) godkänna följande avlöningsstat för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän (förste provinsialläkare och provinsialläkare), <i>förslagsvis</i>	kronor 3,200,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Arvoden till biträdande förste provinsialläkare ..	kronor 11,600
b. Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>förslagsvis</i> ..	» 13,400 » 25,000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	kronor	325,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	500,000
Summa förslagsanslag kronor		4,050,000;

b) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 4,050,000 kronor.

69:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 93, sid. 158) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: *Sjukvård m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 10,000 kronor.

70:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, sid. 158 och 159) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.*: *Reseersättningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

71:o) **Bidrag till extra provinsialläkares avlöning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, sid. 159) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till extra provinsialläkares avlöning m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor.

72:o) **Motion angående anslag till fortsättnings- och repetitionskurser för läkare.** I en inom andra kammaren av herr *B. von Friesen* väckt motion, nr 16, har hemställts, att riksdagen måtte för budgetåret 1941/42 anvisa ett belopp av 9,000 kronor till fortsättnings- och repetitionskurser för läkare.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Av statsrådsprotokollet framgår, att departementschefen icke ansett sig kunna förorda bifall till en av styrelsen för Göteborgs högskola gjord framställning av enahanda innebörd. Icke heller utskottet finner sig i nuvarande läge böra tillstyrka anvisande av medel till ifrågavarande kursverksamhet. Utskottet vill härvid särskilt erinra om att frågan om anordnande av obliga-

Utskottet.

toriska fortsättnings- och repetitionskurser för läkare för närvarande är föremål för utredning genom sakkunniga.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionen II: 16 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

73:o) **Statens sinnessjukhus: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 96, sid. 160—167) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens sinnessjukhus, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens sinnessjukhus: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 24,600,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 21,700,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, såsom en konsekvens av ett av Kungl. Maj:t meddelat beslut om psykiatriska sjukhusets förändring till sekundärsjukhus, att överläkarbefattningen av 1:a klass (A 29) vid sjukhuset indrages samt att den nuvarande förste läkartjänsten (A 28) omändras till en överläkartjänst av 2:a klass (A 28). För biträde med iordningställande av Sidsjöns sjukhus föreslås inrättande av en befattning som kassör (A 11) och en befattning som kameralbiträde (A 8). Vidare tillstyrkes av medicinalstyrelsen framlagt förslag om förändring av två överskötarbefattningar (A 8) vid Sundby sjukhus till två skötarbefattningar (A 6), en överskötarbefattning (A 8) vid Restads sjukhus till en översköterskebefattning (A 6) samt en uppsyningsmansbefattning av 2:a klass (A 10) vid S:t Lars sjukhus till en föreständerskebefattning av 2:a klass (A 7).

Under posten arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås en mindre höjning av *dels* arvodet till läkaren vid Järvsö sjukhus, *dels* posten till arvoden åt predikanterna vid sinnessjukhusen, *dels ock* posten till arvoden för orgelspelning och för bestridande av vaktmästargöromål hos sinnessjukhusens direktioner.

Under posten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknas medel till personal för nya avdelningar vid S:ta Maria, Frösö, Furunäsets och Järvsö sjukhus ävensom för tretton nyuppförda provisoriska paviljonger. Kostnaden för denna personal uppskattas till 319,000 kronor, därvid räknats med oförändrad arbetstid. Ökas arbetstiden från 48 till 50 timmar per vecka, vilket medicinalstyrelsen förordat, skulle enligt styrelsens beräkningar någon ny personal icke behöva anställas.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för statuppställningen och anslagsberäkningen.

Utskottet.

Vad Kungl. Maj:t föreslagit beträffande inrättande eller omändring av vissa ordinarie befattningar har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet anser sig även i övrigt böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens sinnessjukhus:

Befattning	Personalförteckning. Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
<i>I. Läkarpersonal.</i>		
15	överläkare av 1:a klass	A 29
17	förste läkare	A 28
7	överläkare av 2:a klass	A 28
19	överläkare av 3:e klass	A 27
37	andre läkare	A 26
<i>II. Kontorspersonal.</i>		
4	sysslomän av 1:a klass	A 24
11	sysslomän av 2:a klass	A 22
9	sysslomän av 3:e klass	A 21
17	bokhållare	A 15
24	kassörer	A 11
15	kameralbiträden	A 8
15	kanslibiträden	A 7
6	kontorsbiträden	A 4
<i>III. Sjukvårdspersonal.</i>		
20	uppsyningsmän av 1:a klass	A 14
32	förestånderskor av 1:a klass	A 12
16	uppsyningsmän av 2:a klass	A 10
155	överskötare	A 8
41	förestånderskor av 2:a klass	A 7
1,070	skötare	A 6
352	översköterskor	A 6
1,306	sköterskor	A 3
<i>IV. Ekonomipersonal.</i>		
15	maskinmästare av 1:a klass	A 14
8	maskinmästare av 2:a klass	A 12
8	befallningsmän	A 10
37	hantverksföreståndare av 1:a klass	A 10
19	maskinister av 1:a klass	A 10
19	trädgårdsmästare	A 10
116	hantverksföreståndare av 2:a klass	A 8
25	maskinister av 2:a klass	A 8

Befattning	Lönegrad
16 köksförestånderskor av 1:a klass.....	A 7
12 magasinsföreståndare	A 7
23 arbetsförestånderskor	A 6
13 bageriförestånderskor	A 6
10 chaufförer.....	A 6
13 eldare av 1:a klass	A 6
8 förmän i trädgård och jordbruk	A 6
101 hantverkare.....	A 6
7 köksförestånderskor av 2:a klass.....	A 6
23 post- och stadsbud	A 6
18 tvättförestånderskor av 1:a klass.....	A 6
96 eldare av 2:a klass	A 5
28 föreståndare i stall, ladugård och svinställ.....	A 5
18 biträdande köksförestånderskor	A 5
23 yttre nattvakter	A 5
9 biträdande bageriförestånderskor	A 3
4 tvättförestånderskor av 2:a klass.....	A 3
17 biträdande tvättförestånderskor	A 3
41 sömmerskor eller väverskor	A 3

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

14 andre läkare Eo 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens sinnessjukhus, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	kronor 13,100,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 96,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 8,200,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3,204,000

Summa förslagsanslag kronor 24,600,000;

c) till *Statens sinnessjukhus*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 24,600,000 kronor.

74:o) **Statens sinnessjukhus: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 97, sid. 167—171) föreslagit riksdagen att till Statens sinnessjukhus: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 14,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 11,600,000 kronor. Den för nästa budgetår föreslagna uppräknigen avser väsentligen kost-

nader för sjukvård, vilka skola överföras från avlöningsanslaget, ävensom ökade utgifter för bränsle och utspisning.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens sinnessjukhus: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 14,000,000 kronor.

75:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98, sid. 172), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 30,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 235,000 kronor.

76:o) **Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 99, sid. 173 och 174), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 600,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 5,000,000 kronor.

77:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 100, sid. 174 och 175) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats sammanlagt 350,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 260,000 kronor.

78:o) **Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 101, sid. 175 och 176) samt två i anslutning härtill väckta motioner (I: 28 och II: 54) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

79:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102, sid. 176—178), vilket i huvudsak icke innebär andra ändringar än sådana, som äro en följd av de nya grunderna för statuppställningen och anslagsberäkningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> kronor	30,000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 1,200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 41,500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 10,300

Summa förslagsanslag kronor 83,000;

b) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 83,000 kronor.

80:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 103, sid. 178—181), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 9,600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 76,600 kronor.

81:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 104, sid. 181—183), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> kronor	16,500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 1,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 22,600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3,800

Summa förslagsanslag kronor 44,400;

b) till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 44,400 kronor.

82:o) **Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 105, sid. 183—185), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 8,000 kronor, varav 6,000 kronor avse underhåll av byggnader, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 30,300 kronor.

83:o) **Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa. Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 106 och 107, sid. 185 och 186), vilka i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebära en höjning med respektive 75,000 och 25,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* 1,250,000 kronor;

b) till *Bidrag till anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka* 1,175,000 kronor.

84:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 108, sid. 186—188), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens anstalt för fallandesjuka, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 160,400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 2,400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal »	158,400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 48,800

Summa förslagsanslag kronor 370,000;

b) till *Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 370,000 kronor.

85:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 109, sid. 188 och 189), vilket i för-

hållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 21,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 166,000 kronor.

86:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 110, sid. 189 och 190), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 40,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att till svenska diakonanstalten må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — för tiden från och med den 1 juli 1941 till och med den 30 juni 1942 utgå ett extra statsbidrag med högst 8,000 kronor för en vid Berga vårdhem för fallandesjuka män anordnad klinisk undersökningsavdelning, på villkor att vid densamma mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för sinnesslövrården må meddela;

b) till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 290,000 kronor.

87:o) **Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 111, sid. 190 och 191) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 85,000 kronor.

88:o) **Vissa bidrag till lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 112, sid. 191) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa bidrag till lasarett m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 15,800 kronor.

89:o) **Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 113, sid. 191—193), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 50,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

90:o) **Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos.** Kungl. Maj:t har (punkt 114, sid. 193—197) föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att till landstingen i Jönköpings, Gotlands, Örebro, Västmanlands och Västernorrlands län samt Kalmar läns norra och södra landsförsamlingarna må fortsättningsvis under tiden den 1 juli 1941—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag för respektive högst 60, 40, 25, 15, 50 och 15 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier med 1 krona 75 öre för dag och patient;

dels medgiva, att till Gotlands läns landsting må för tiden den 1 januari 1941—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag med samma belopp för ytterligare 15 av landstinget å jubileumsfondens sanatorier disponerade vårdplatser;

dels medgiva, att till Hälsingborgs stad samt Kronobergs och Gävleborgs läns landsting må för tiden den 1 juli 1940—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag för respektive högst 35, 30 och 10 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier med likaledes 1 krona 75 öre per dag och patient;

dels föreskriva, att för åtnjutande av nu nämnda bidrag skall gälla, att för å dessa platser intagen patient icke må uttagas högre dagavgift än 1 krona samt att eljest i tillämpliga delar skola gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas;

dels ock till Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 5,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp som det nu äskade.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft två i huvudsak likalydande motioner, väckta, den ena, nr 12, inom första kammaren av herr *A. Andersson m. fl.* och den andra, nr 35, inom andra kammaren av herr *G. Rosander m. fl.*, däri hemställts, att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte medgiva, att till Hälsingborgs stad samt Kronobergs och Gävleborgs läns landsting måtte för tiden 1 januari 1940—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag för respektive högst 35, 30 och 10 av dem disponerade platser å jubileumsfondens sanatorier med 1 krona 75 öre per dag och patient.

Beträffande motiveringen för detta yrkande hänvisas till motionen I: 12.

Vid prövning av ansökningar om statsbidrag för å jubileumsfondens sanatorier disponerade vårdplatser har hittills tillämpats den principen, att statsbidrag medgivits från och med budgetåret efter det, under vilket ansökningen i vederbörlig ordning ingivits. Denna princip, som godtagits senast av 1940 års lagtima riksdag, har tillämpats även å de nu föreliggande ansökningarna. Med hänsyn till vad sålunda förekommit och då enligt ut-

Utskottet.

skottets uppfattning i motionerna icke anförs sådana skäl, att de motivera ett avsteg från nämnda princip, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till de i ämnet väckta motionerna.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 12 och II: 35, må

a) medgiva, att till landstingen i Jönköpings, Gotlands, Örebro, Västmanlands och Västernorrlands län samt Kalmar läns norra och södra landstingsområden må fortsättningsvis under tiden den 1 juli 1941—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag för respektive högst 60, 40, 25, 15, 50 och 15 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier med 1 krona 75 öre för dag och patient;

b) medgiva, att till Gotlands läns landsting må för tiden den 1 januari 1941—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag med samma belopp för ytterligare 15 av landstinget å jubileumsfondens sanatorier disponerade vårdplatser;

c) medgiva, att till Hälsingborgs stad samt Kronobergs och Gävleborgs läns landsting må för tiden den 1 juli 1940—den 30 juni 1942 utgå statsbidrag för respektive högst 35, 30 och 10 av dem disponerade vårdplatser å jubileumsfondens sanatorier med likaledes 1 krona 75 öre per dag och patient;

d) föreskriva, att för åtnjutande av nu nämnda bidrag skall gälla, att för å dessa platser intagen patient icke må uttagas högre dagavgift än 1 krona samt att eljest i tillämpliga delar skola gälla de allmänna bestämmelserna beträffande statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos ävensom de särskilda föreskrifter, som må av Kungl. Maj:t meddelas;

e) till *Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 5,000,000 kronor.

91:o) **Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 115, sid. 197—199), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 100,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,400,000 kronor.

92:o) **Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116, sid. 199 och 200) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 65,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 55,000 kronor.

93:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 117, sid. 200 och 201), vilket avser införande av värmeledning m. m. i vissa bostadshus vid Spenshults sanatorium, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 25,400 kronor.

94:o) **Bidrag till driften av folksanatorierna.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 118, sid. 201 och 202), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 26,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 183,000 kronor.

95:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 119, sid. 202) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 45,000 kronor.

96:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus.** Kungl. Maj:t har (punkt 120, sid. 202 och 203) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 545,000 kronor.

Vid 1940 års lagtima riksdag anvisades icke medel till ifrågavarande ändamål. Årets riksdag har emellertid å tilläggsstat II till riksstaten för löpande budgetår anvisat ett reservationsanslag (B) av 300,000 kronor till hit hörande ändamål. Det för nästa budgetår äskade anslaget är avsett för vissa redan färdigställda vårdplatser.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 545,000 kronor.

97:o) **Bidrag till driften av epidemisjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121, sid. 202 och 203) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av epidemisjukhus* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,600,000 kronor.

98:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 122, sid. 205 och 206) att till Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 105,000 kronor.

I gällande riksstat har anslag till ifrågavarande ändamål icke uppförts. Årets riksdag har emellertid å tilläggsstat II till riksstaten för löpande budgetår anvisat ett reservationsanslag (B) av 125,000 kronor. Det för nästa budgetår äskade anslaget avser bidrag till vissa redan uppförda hem.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 105,000 kronor.

99:o) **Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 123, sid. 206) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,150,000 kronor.

100:o) **Bidrag till driften av Welanderhem.** Kungl. Maj:t har (punkt 124, sid. 207) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av Welanderhem för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 70,000 kronor.

Den för nästa budgetår föreslagna anslagsminskningen sammanhänger därmed, att verksamheten vid hemmen i Malmö och Göteborg väntas bliva avvecklad under loppet av innevarande budgetår. Vården av de hereditärsyfilitiska barnen skall därefter centraliseras till Welanderhemmet i Stockholm, som för närvarande äger uppbära ett årligt statsbidrag av 8,000 kronor och förklarar sig villigt att utan ökat statsbidrag tillsvidare mottaga samtliga vårdbehövande barn under 9 års ålder.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av Welanderhem* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

101:o) **Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi.** Kungl. Maj:t har (punkt 125, sid. 207—209) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

Ifrågavarande anslag avser närmast bidrag till driften av den till Lund förlagda centralanstalten för radioterapi, vilken beräknas bliva färdig inom den närmaste tiden. Grunderna för driftbidraget hava år 1931 prövats och godkänts av statsmakterna (prop. nr 196, riksdagens skrivelse nr 267). Under nästa kalenderår beräknas även den planerade centralanstalten i Göteborg, för vilken jämväl grunder för driftbidrag finnas godkända, kunna tagas i bruk.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor.

102:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126, sid. 209 och 210), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 5,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 165,000 kronor.

103:o) **Bidrag till vanförestalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 127, sid. 210—221) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till vanförestalternas kliniker, att tillämpas från och med den 1 juli 1941, *dels ock* till Bidrag till vanförestalter för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,530,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2,270,000 kronor.

Enligt gällande bidragsgrunder utgår statsbidrag till driften av vanförestalternas kliniker med 5 kronor per dag och patient på villkor, att för patienten icke uttages högre vårdavgift än 1 krona per dag. Detta bidrag föreslås nu höjt till 5 kronor 50 öre, vilket beräknas medföra en ökad utgift för staten av omkring 70,000 kronor. Den äskade anslagshöjningen i övrigt avser huvudsakligen att täcka beräknat underskott å anstalternas drift för år 1941.

Av statsrådsprotokollet framgår, att särskilda åtgärder äro påkallade för att bereda vissa hithörande anstalter ökade inkomster. I likhet med departementschefen anser utskottet, att en höjning av statens bidrag till

Utskottet.

anstalternas kliniker härvid är att föredraga framför en höjning av patienternas vårdavgifter. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna av föredragande departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till vanförestalternas kliniker, att tillämpas från och med den 1 juli 1941;

b) till *Bidrag till vanförestalter* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,530,000 kronor.

104:o) **Bidrag till resor för vanföra m. m. Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 128 och 129, sid. 222) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 anvisa

a) till *Bidrag till resor för vanföra m. m.* ett förslagsanslag av 240,000 kronor;

b) till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna* ett anslag av 36,000 kronor.

105:o) **Bidrag till Eugeniahemmet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 130, sid. 223—225) att *dels* godkänna av departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till Eugeniahemmet, att tillämpas från och med den 1 juli 1941, *dels ock* till Bidrag till Eugeniahemmet för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 110,000 kronor.

Enligt nu gällande bidragsgrunder utgår statsbidrag, såvitt avser hemmets drift, med 1 krona 50 öre per dag och patient, för vilken vårdavgift icke uttages med högre belopp än 1 krona för dag. Sagda bidrag föreslås nu höjt till 2 kronor per dag och patient, vilket beräknas medföra en merutgift för statsverket av 10,000 kronor.

Utskottet.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 103:o) härovan anser sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om höjning av statsbidraget till Eugeniahemmet och den därav föranledda anslagshöjningen. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna av föredragande departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till Eugeniahemmet, att tillämpas från och med den 1 juli 1941;

b) till *Bidrag till Eugeniahemmet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

106:o) **Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 131, sid. 226—233) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordade grunder för statsbidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m., att tillämpas från och med den 1 juli 1941, *dels ock* till Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 16,000 kronor.

För närvarande utgår statsbidrag till kostnaderna för erforderliga stödjebandage och proteser åt patienter, som behandlas å vanförestalt eller anstalt för kirurgisk tuberkulos. Statsbidraget utgör $\frac{2}{3}$ av kostnaderna och utgår endast under förutsättning, att patienten beredes motsvarande förmån. De ortopediska lasarettssavdelningarna ha hittills ej varit berättigade till statsbidrag till ifrågavarande kostnader.

Kungl. Maj:ts förslag avser att i fråga om statsbidrag till stödjebandage och proteser jämställa de ortopediska lasarettssavdelningarna med vanförestalterna och anstalterna för kirurgisk tuberkulos.

Enär statsbidrag till stödjebandage och proteser för närvarande endast utgår för patienter, som behandlas å vanförestalt eller anstalt för kirurgisk tuberkulos, har enligt vad statsrådsprotokollet utvisar uppkommit en tendens att om icke förr så vid tidpunkten för bandage- eller protesanskaffningen överflytta patienter från de ortopediska lasarettssavdelningarna till vanförestalterna, oaktat behov ur medicinsk synpunkt av en sådan överflyttning icke föreligger. För att motverka denna tendens och samtidigt befrämja en fördelning enligt naturliga grunder av patienterna mellan nu nämnda avdelningar och anstalter finner utskottet i likhet med departementschefen motiverat, att statsbidrag medgives utgå jämväl till patienter, som undergå behandling vid de ortopediska lasarettssavdelningarna och äro i behov av proteser eller stödjebandage av mera permanent karaktär. Utskottet delar även departementschefens uppfattning, att någon skillnad härvid icke bör göras mellan olika patienter med hänsyn till deras ekonomiska ställning. Att, på sätt svenska vanförestalternas centralkommitté ur besparingssynpunkt ifrågasatt, från rätt till statsbidrag undantaga de fall, då ersättning enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete utgår, synes utskottet ej heller böra ifrågakomma, innan en allmän omprövning av de olycksfallsförsäkrades ställning i fråga om rätten till av det allmänna bekostad läkar-, sjukhus- eller anstaltsvård ägt rum.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts uppskattning av anslagsbehovet föranleder icke erinran från utskottets sida.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna av föredragande departementschefen förordade grunder för statsbidrag till stödjebandage och proteser vid orto-

pediska lasarettssavdelningar m. m., att tillämpas från och med den 1 juli 1941;

b) till *Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettssavdelningar m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 16,000 kronor.

107:o) **Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 132, sid. 233) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

108:o) **Viss ersättning till barnbördshuset i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 133, sid. 234) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 1,500 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 1,400 kronor.

109:o) **Statens institut för folkhälsan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 134, sid. 234—245) att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, den senare att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens institut för folkhälsan: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 255,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 200,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås en begränsning av den vid institutet bedrivna undervisningsverksamheten så till vida, att repetitions- och kompletteringskurserna för distriktssköterskorna under nästa budgetår helt inställas, varigenom skulle uppstå en besparing av omkring 3,000 kronor. Å andra sidan har den pågående utvecklingen inom distriktsvården befunnits nödvändig göra en forcerad utbildning av blivande distriktssköterskor genom anordnande av ytterligare en ordinarie kurs för dylika sköterskor. Samtidigt förordas av besparingsskäl, att nuvarande maximibelopp för elevernas stipendier nedsättes från 500 till 400 kronor per elev och kurs.

Vidare föreslås anordnande av en kurs i socialhygien och socialmedicin för tjänsteläkare samt en kurs för vinnande av behörighet såsom förste provinsialläkare, en s. k. ämbetsläkarkurs. Kostnaden för dessa kurser uppskattas till (4,000 + 3,300) 7,300 kronor, varvid medel till stipendier åt kursdeltagarna icke beräknats.

Beträffande institutets undersökningsverksamhet föreslås, att institutet i samband med inflyttningen i nybyggnaden å Norrbacka, vilken beräknas vara fullt färdig våren 1941, skall övertaga den av Stockholms stad nu bedrivna kemiska och biologiska laborieverksamheten. För detta

ändamål räknas med en personalutökning av 2 e. o. laboratorer (Eo 26), 1 förste kemist (Eo 21), 2 vetenskapligt utbildade assistenter med av Kungl. Maj:t fastställt arvode samt 3 e. o. laboratoriebiträden. Det förutsättes, att ett flertal i stadens tjänst nu anställda befattningshavare skall övergå till institutet och därvid, om de äro ordinarie, bibehålla de särskilda löneförhållanden, vartill de vid tidpunkten för sin övergång i statstjänst äro berättigade. Den i stadens tjänst fast anställda personalen avses skola genom personliga lönetillägg hållas skadeslös för den minskning i avlöningen å respektive tjänster, som kan inträda med övergången i statstjänst.

Härutöver beräknas medel till en förstärkning av vitaminlaboratoriet med 2 e. o. laboratoriebiträden i 4:e lönegraden. Å andra sidan beräknas vissa besparingar uppstå genom att medel tills vidare icke behöva avses för två ordinarie befattningar i 26:e lönegraden, vilka hittills icke varit besatta.

I övrigt föreslås icke andra ändringar än sådana, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning. I samband härmed har företagits en reglering av vissa heltidsarvodena i syfte att möjliggöra en avveckling av de å desamma nu utgående dyrtidstilläggen.

Mot Kungl. Maj:ts förslag beträffande undervisningsverksamheten vid institutet under nästa budgetår synes utskottet anledning till erinran icke förefinnas.

Utskottet.

Den av departementschefen förordade utvidgningen av institutets undersökningsverksamhet ansluter sig i allt väsentligt till den i propositionen nr 139/1938 framlagda och av riksdagen i princip godkända planen för institutets verksamhet och organisation. Vad i statsrådsprotokollet anförts till stöd för att från och med nästa budgetår genomföra denna utvidgning finner utskottet bärande. Vid sådant förhållande anser sig utskottet böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag jämväl i denna del.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens institut för folkhälsan:

Personalförteckning.

Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
2 professorer		A 30
1 laborator och överlärare		A 28
2 laboratorer		A 26
1 förste aktuarie		A 26
1 förste avdelningsingenjör		A 24
1 första laboratoriebiträde		A 11
1 kanslibiträde		A 7

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än den 20:e.

2 laboratorer	Eo 26
1 förste kemist	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 60,000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 56,000
3. Avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	» 38,300
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 80,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 20,700

Summa förslagsanslag kronor 255,000;

c) till *Statens institut för folkhälsan*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 255,000 kronor.

110:o) **Statens institut för folkhälsan: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 135, sid. 245 och 246), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 40,000 kronor, huvudsakligen föranledd av den under föregående punkt föreslagna utvidgningen av institutets verksamhet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens institut för folkhälsan*: *Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 120,000 kronor.

111:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136, sid. 246—248), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår icke innebär andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för barnmorskeläroanstalterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

A. Barnmorskeläroanstalten i Stockholm.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 19,800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 4,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3,000

Summa kronor 28,300

B. Barnmorskeläroanstalten i Göteborg.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 19,100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	» 4,500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 1,000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2,900
	<u>Summa kronor 27,500;</u>

b) till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 55,800 kronor.

112:o) **Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader. Barnmorskeläroanstalterna: Repetitionskurser för barnmorskor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 137 och 138, sid. 248—250) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Omkostnader* 54,000 kronor;

b) till *Barnmorskeläroanstalterna*: *Repetitionskurser för barnmorskor* 12,500 kronor.

113:o) **Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, sid. 250—252) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 55,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t.....	kronor 3,800
2. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	» 15,000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 26,800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 3,900
	<u>Summa förslagsanslag kronor 49,500</u>

b) till *Statens sjuksköterskeskola*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 49,500 kronor.

114:o) **Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 140, sid. 252—254) föreslagit riksdagen att till Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 54,500 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 47,500 kronor.

Av den för nästa budgetår äskade anslagshöjningen avse 5,000 kronor kostnader för elevers inackordering under tid, då de tjänstgöra i öppen vård. I övrigt är anslagshöjningen betingad av ökade utgifter för kost och sjukvård m. m.

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 54,500 kronor.

115:o) **Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, sid. 255), vilket i förhållande till motsvarande anslag för innevarande budgetår innebär en höjning med 6,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier till elever vid av staten godkända sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 12,000 kronor.

116:o) **Motion om åtgärder för understödjande av kommunala sjuksköterskeskolor.** I två likalydande motioner, väckta den ena, nr 79, inom första kammaren av herr *T. Ström m. fl.* och den andra, nr 130, inom andra kammaren av herr *C. P. Olsson* i Mellerud *m. fl.*, har hemställts, att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående åtgärder för understödjande av kommunala sjuksköterskeskolor samt om sådana förslag i frågan, vartill utredningen kan giva anledning.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet, i den mån de ej framgå av utskottets yttrande här nedan, hänvisa till motionen I: 79.

Utskottet. I motionerna göres gällande, att utbildningen av sjuksköterskor numera torde få anses jämställd med annan yrkesutbildning och därför är i lika grad värd statsmakternas stöd. Utskottet vill icke bestrida, att statens intresse av sjuksköterskeutbildningen ökats i samband med de senare årens reformer på den förebyggande vårdens områden. Detta intresse har, såsom i motionerna framhållits, dokumenterats genom inrättande av statens sjuksköterskeskola men har även tagit sig uttryck däruti, att staten sedan några år tillbaka underlättat tillströmningen till de icke-statliga sjuksköterskeskolorna genom anvisande av medel till stipendier åt elever vid dylika skolor.

Emellertid vill utskottet framhålla, att landstingen och städerna utanför landstingen själva hava intresse av att genom egna skolor befrämja sjuk-

sköterskeutbildningen, då de därigenom kunna i stor utsträckning trygga rekryteringen av sjuksköterskor till sina sjukvårdsanstalter och dessutom bliva i tillfälle att utnyttja eleverna såsom arbetskraft under den praktiska delen av utbildningstiden. Det synes utskottet vid sådant förhållande kunna ifrågasättas, huruvida riksdagen för närvarande, icke minst med hänsyn till rådande statsfinansiella läge, bör påkalla åtgärder för understödjande av den kommunala sjuksköterskeutbildningen utöver vad som redan vidtagits. Utskottet anser sig kunna utgå från att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på förevarande spörsmål och för riksdagen framlägger det förslag, vartill utvecklingen på området må kunna föranleda.

Under återopande härav får utskottet hemställa,

att motionerna I: 79 och II: 130 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

117:o) **Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 142, sid. 256) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 5,000 kronor.

118:o) **Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 143, sid. 257—259) föreslagit riksdagen att till Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,500,000 kronor.

Från ifrågasvarande anslag, som i gällande riksstat är uppfört med 2,450,000 kronor, utgår statsbidrag till distrikts- och reservbarnmorskors avlöning med 1,500 kronor för år jämte ålderstillägg ävensom med det lönetillägg å högst 300 kronor, vartill barnmorska, som biträtt vid mer än tjugufem förlossningar under året, må vara berättigad. För reservbarnmorska, som antagits före den 1 januari 1937, skall dock statsbidrag utgå med högst 1,000 kronor för år jämte den särskilda tjänstgöringsersättning om högst 600 kronor, vartill hon må vara berättigad. Härutöver må för vissa kommunalt anställda barnmorskor utgå statsbidrag jämlikt särskilda grunder.

I skrivelse den 28 november 1940 har svenska landstingsförbundets styrelse gjort framställning om förhöjda statsbidrag till distrikts- och reservbarnmorskornas avlöning. Framställningen avser, att den av staten garanterade minimilönen till ifrågasvarande barnmorskor skulle höjas till 1,800 kronor för år, varjämte skulle utgå tre ålderstillägg, ett vart å 180 kronor.

Över framställningen ha yttranden avgivits av medicinalstyrelsen och statskontoret.

Departementschefen har betonat, att den av landstingsförbundets styrelse ifrågasatta löneregleringen skulle innebära en icke oväsentlig merkostnad för det allmänna samt att densamma försvåras jämväl därav, att barnmorskornas arbetsförhållanden alltjämt äro synnerligen olika. På sätt medicinalstyrelsen framhållit borde därför, innan en lönereglering vidtoges, utredning verkställas i syfte att få till stånd en bättre arbetsfördelning mellan distrikts- och reservbarnmorskorna. Under sådana förhållanden är departementschefen icke beredd att i frågans nuvarande läge upptaga densamma till prövning.

I samband härmed har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av fröken *Kerstin Hesselgren* och fru *Olivia Nordgren* väckt motion, nr 86, vari hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att en utredning skyndsammast komme till stånd *dels* angående barnmorskornas löneförhållanden, *dels ock* angående ett bättre utnyttjande av distriktsbarnmorskornas arbetskraft såväl inom den slutna barnmorskevärdens som inom den förebyggande mödra- och barnavården i enlighet med i motionen angivna riktlinjer.

Beträffande de skäl, som motionärerna anført till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

På sätt av statsrådsprotokollet närmare framgår har svenska landstingsförbundet den 28 november 1940 gjort framställning om förhöjning av den av staten garanterade minimilönen för distrikts- och reservbarnmorskor. Framställningen motiveras främst därmed, att gällande minimilön, som redan från början på vissa håll ansågs för låg, i rådande situation är otillräcklig samt visat sig hava menlig inverkan på nyrekryteringen och återbesättandet av lediga distriktsbarnmorsketjänster. Medicinalstyrelsen har funnit den påkallade löneregleringen i och för sig befogad men tillika framhållit, att en dylik lönereglering borde föregås av en utredning med syfte att åvägbringa en bättre arbetsfördelning mellan distriktsbarnmorskorna respektive reservbarnmorskorna. Departementschefen har anslutit sig till denna ståndpunkt och förklarat sig icke vara beredd att i frågans nuvarande läge upptaga densamma till prövning.

Utskottet har av vad sålunda förekommit och i övrigt upplysts blivit övertygat om angelägenheten av att en utredning kommer till stånd i syfte att utröna möjligheterna för ernående av mera tillfredsställande arbets- och löneförhållanden för distrikts- och reservbarnmorskorna. Denna utredning lär knappast kunna begränsas till att avse förhållandena inom enbart den öppna förlossningsvården utan torde även, på sätt i motionen II: 86 framhållits, böra beakta de sysselsättningsmöjligheter, som föreligga inom den slutna förlossningsvården och den förebyggande barnavården. Utskottet har därvid icke förbisett de erinringar, som i samband med behandlingen av Kungl. Maj:ts år 1937 framlagda proposition i ämnet (nr 39/1937) framförts mot en utvidgning av distrikts- och reservbarnmorskornas arbetsfält. Utskottet har även uppmärksammat, att Kungl. Maj:t i propositionen nr 115

till innevarande års riksdag framlagt förslag rörande ändrade grunder för statsbidrag till driften av förlossningsanstalter, vars godtagande skulle i sin mån underlätta ett samarbete mellan öppen och sluten förlossningsvård. Enligt utskottets uppfattning har emellertid den hittillsvarande erfarenheten givit vid handen, att ifrågavarande befattningshavares arbetskraft icke blivit i tillbörlig grad tillvaratagen. Utskottet vill samtidigt understryka, att distriktssköterskorna, till vilkas arbetsuppgifter den förebyggande barnavården närmast hör, fått sig ålagda en arbetsbörda av sådan omfattning, att de ofta icke kunna på ett tillfredsställande sätt bemästra den. Det torde jämväl böra framhållas, att den bristande tillgången på utbildade distriktssköterskor skulle för stora delar av landsbygden avsevärt fördröja genomförandet av planerad förebyggande barnavård, därest icke distrikts- och reservbarnmorskorna, i erforderliga fall efter en kortare kompletteringskurs, i större utsträckning än hittills tagas i anspråk för densamma. Under sådana förhållanden anser sig utskottet böra tillstyrka, att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer om skyndsamt utredning i huvudsaklig anslutning till vad i motionen påyrkats.

Kungl. Maj:ts beräkning av anslagsbeloppet för nästa budgetår har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

a) att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distrikts- och reservbarnmorskor m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,500,000 kronor;

b) att riksdagen med bifall till motionen II: 86 må hos Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om skyndsamt utredning angående distrikts- och reservbarnmorskornas löneförhållanden och möjligheterna att i större utsträckning än hittills utnyttja dessa befattningshavares arbetskraft inom angränsande arbetsfält under beaktande av de synpunkter, som i motionen anförts.

119:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 144, sid. 259—261) att till *Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 950,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 800,000 kronor.

För nästa budgetår förutses ett fortsatt utbyggande av distriktsvården. Enligt kungörelse den 28 juni 1935 (nr 428) angående statsbidrag till distriktsvård skall distriktssköterska hava genomgått godkänd sjuksköterskeskola samt dessutom hava bevistat fullständig kurs vid statens distriktssköterskola. Enligt punkt 4 i övergångsbestämmelserna till 1935 års kungörelse kunde emellertid landsting under en tid av fem år från dagen för kungörelsens ikraftträdande, d. v. s. intill utgången av år 1940, erhålla statsbidrag även för tid, under vilken distriktssköterskebefattning till följd av den ordinarie innehavarens

semester uppehölles av sjuksköterska, som ej uppfyllde ovan angivna kompetensvillkor. I anslutning till en av medicinalstyrelsen gjord framställning har departementschefen anmält sin avsikt att senare föreslå Kungl. Maj:t medgiva, att giltighetstiden för ifrågavarande övergångsbestämmelse utsträcker till och med år 1945, därest riksdagen icke har något att däremot erinra.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *F. Sundström* i Vikmanshyttan *m. fl.* väckt motion, nr 145, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och sådan ändring i kungörelsen om statsbidrag till distriktsvård, att distriktssköterskornas arbetsuppgifter mera begränsas till den direkta sjukvården, då speciellt med tanke på hemsjukvården.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Vad departementschefen under förevarande punkt anfört föranleder icke erinran från utskottets sida.

Beträffande den i ämnet väckta motionen får utskottet hänvisa till vad utskottet under föregående punkt anfört. Beaktas de möjligheter att för den förebyggande barnvården anlita distrikts- och reservbarnmorskorna, som enligt utskottets uppfattning föreligga, torde syftet med ifrågavarande motion komma att åtminstone i viss utsträckning tillgodoses.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

- a) att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distriktsköterskor m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 950,000 kronor;
- b) att motionen II: 145 må anses besvarad genom vad utskottet anfört.

120:o) **Understödande av dispensärverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 145, sid. 261—264) att *dels* godkänna av departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till dispensärverksamheten, att tillämpas från och med den 1 januari 1941, *dels ock* till Understödande av dispensärverksamhet för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp som det nu äskade.

Enligt gällande bestämmelser skall inom varje landstingsområde finnas minst en centraldispensär, som är utrustad för röntgenundersökning och förestås av läkare med viss kompetens. Vid sidan härav skola finnas distriktsdispensärer, vilka i regel förestås av vederbörande tjänsteläkare och där antingen vederbörande distriktssköterska tjänstgör såsom biträde (typ I) eller ock såsom sådant är anställd en särskild dispensärsköterska (typ II). Statsbidrag må allenast avse vissa närmare angivna slag av utgifter och

utgår som regel med högst hälften av dessa utgifters sammanlagda belopp, sedan under året influtna bidrag från primärkommuner och riksorganisationer avdragits.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om ändring av gällande bestämmelser i ämnet avser att möjliggöra statsbidrag även för undersökning, inklusive röntgenfotografering, som verkställes vid annat inom dispensärvårdsområdet beläget sanatorium än det, till vilket centraldispensär förlagts, eller vid lasarett, vid vilket medicinsk avdelning finnes och vars läkare innehar behörighet till läkarbefattning vid annat sanatorium än kustsanatorium och därmed jämförligt sanatorium.

Den av departementschefen förordade ändringen av statsbidragsgrunderna finner utskottet välbetänkt. Då Kungl. Maj:ts förslag icke heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna av föredragande departementschefen förordad ändring i grunderna för statsbidrag till dispensärverksamheten, att tillämpas från och med den 1 januari 1941;

b) till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor.

121:o) **Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 146, sid. 264—271) att till Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 300,000 kronor.

Det för nästa budgetår äskade anslaget har i förhållande till innevarande budgetårs anslag beräknats sålunda:

Ändamål	1940/41 kronor	1941/42 kronor
Bidrag till inredning och utrustning av centraler, <i>högst</i> . . .	10,000	10,000
Bidrag till arvoden åt läkare och sköterskor m. fl., <i>förslagsvis</i>	235,000	340,000
Bidrag till resor för förebyggande barnavård, <i>förslagsvis</i> . .	25,000	25,000
Bidrag till upplysningsverksamhet, <i>högst</i>	30,000	25,000
	Summa kronor	300,000 400,000

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft en inom andra kammaren av fru *Disa Västberg m. fl.* väckt motion, nr 74, vari hemställts, att riksdagen måtte för utbyggnad och intensifiering av den förebyggande mödra- och barnavården i enlighet med av medicinalstyrelsen i skrivelse den 31 augusti 1940 uppdragna riktlinjer höja det av departementschefen föreslagna anslaget med ytterligare 115,000 kronor till 490,000 kronor samt att riksdagen måtte ntöka det för bidrag till upplysningsverksamhet på

detta område av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet av högst 25,000 kronor till högst 50,000 kronor.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionen, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Av statsrådsprotokollet framgår, att medicinalstyrelsen föreslagit vissa ändrade grunder för statsbidrag i syfte att uppnå större intensitet och effektivisering inom den förebyggande barnvården, främst genom statsunderstödet utsträckande till att omfatta även 1—2-åringar. Departementschefen har medgivit, att behov av en effektivisering kan föreligga inom vissa delar av riket och att de av medicinalstyrelsen föreslagna åtgärderna kunna vara ägnade att främja det därmed avsedda syftet. I det läge, vari vi nu befinna oss, anser sig departementschefen likväl icke kunna tillstyrka särskilda åtgärder i nämnda syfte, icke minst med hänsyn därtill, att brist alljämt råder på för distriktsvård utbildade sköterskor. Vad angår statsbidrag till filialer och extra mottagningar, lägga enligt departementschefens uppfattning gällande bestämmelser intet direkt hinder i vägen för medicinalstyrelsen att medgiva bidrag för en viss utökning av antalet mottagningar i de distrikt, där trängande behov därav föreligger, under förutsättning dock, att utökningen huvudsakligen avser att tillgodose vården av spädbarn.

I motionen II: 74 har särskilt understrukits angelägenheten av att statens understöd av ifrågavarande vård utsträcker till att omfatta även äldre barn än spädbarn, främst 1—2-åringarna. Vidare har framhållits behovet av ökade möjligheter till bidrag till filialer och extra mottagningar ävensom för upplysningsverksamhet å förevarande område. I sistnämnda hänseende påyrkas en höjning av det av Kungl. Maj:t för ändamålet beräknade maximibeloppet med 25,000 kronor.

Utskottet finner för sin del ostridigt, att en utvidgning av ifrågavarande vårdform att även avse barn över spädbarnsåldern skulle i och för sig vara till stort gagn. I likhet med departementschefen måste dock utskottet ställa sig betänksamt mot att i nuvarande läge förorda en dylik åtgärd. Detsamma gäller i stort sett även övriga i motionen framförda önskemål. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på hithörande spörsmål samt för riksdagen framlägger förslag i motionens syfte, så snart omständigheterna det medgiva.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 74, må till *Bidrag till förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

122:o) **Skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 147, sid. 271 och 272) och under erinran, att

samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddsläkemedel åt vissa kvinnor och barn* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

123:o) **Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 148, sid. 272—274) att till Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp som det nu äskade.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena, nr 27, inom första kammaren av herr *Th. Nilsson m. fl.* och den andra, nr 39, inom andra kammaren av herr *G. Karlsson i Munkedal m. fl.*, däri hemställts, att riksdagen måtte till bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård för budgetåret 1941/42 höja det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget till 200,000 kronor.

Beträffande motiveringen för detta yrkande hänvisas till motionen I: 27.

Utskottet finner i likhet med motionärerna önskvärt, att folktandvården snarast möjligt utbygges. Här liksom i andra fall måste emellertid en avvägning ske med hänsyn till det statsfinansiella läget, och utskottet har därvid icke funnit tillräcklig anledning föreligga att frångå Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 27 och II: 39, må till *Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

124:o) **Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 149, sid. 274—278) att till Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 550,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 450,000 kronor.

Det för nästa budgetår äskade anslaget är avsett för bidrag till avlöningar m. m. åt cirka 120 distriktstandläkare och 120 distriktstandsköterskor, vilket beräknas draga en kostnad av 535,000 kronor. Det till städer utom lands- ting erforderliga statsbidraget uppskattas till i runt tal 15,000 kronor.

Under denna punkt redovisas även en av medicinalstyrelsen gjord framställning om införande av obligatorisk röntgenkontroll i samband med rotfyllning ävensom däröver avgivna yttranden. Styrelsen föreslår i första hand, att sådan kontroll skall genomföras utan kostnad för den enskilde patienten, samt i andra hand, att kostnaden skall uttagas genom att det i folktandvårdstaxan upptagna beloppet för rotfyllning höjes från 7 till 8 kronor.

Departementschefen har med hänsyn till vad i yttrandena framkommit icke ansett sig i frågans nuvarande läge böra förorda en dylik kontroll av obligatorisk natur. I syfte att uppmuntra frivillig röntgenkontroll har departementschefen emellertid anmält sin avsikt att föreslå Kungl. Maj:ts sådan ändring i folktandvårdstaxan, att kostnaden för erforderlig röntgenundersökning i samband med rotbehandling begränsas till 3 kronor per tand. Därigenom skulle patientens kostnad för en röntgenkontrollerad rotbehandling inom folktandvården stanna vid 10 kronor, medan motsvarande behandling inom den privata tandvården drager en genomsnittlig kostnad av cirka 13 kronor. I det fåtal fall, där rotbehandling å barn under 15 år förekommer, anser departementschefen att röntgenundersökning bör företagas utan särskild kostnad för den behandlade.

Utskottet.

Vad departementschefen anfört rörande underlättande av frivillig röntgenkontroll i samband med rotbehandling har icke givit utskottet anledning till erinran. Detsamma gäller departementschefens uppskattning av anslagsbehovet för nästa budgetår.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 550,000 kronor.

125:o) **Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, sid. 278 och 279) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

126:o) **Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 151, sid. 279 och 280) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 400,000 kronor.

127:o) **Skyddskoppymningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, sid. 280) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skyddskoppymningen* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 90,000 kronor.

128:o) **Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 153, sid. 281) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 25,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 22,000 kronor.

129:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, sid. 282) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

130:o) **Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 155, sid. 282 och 283) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 60,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1941/42 må för anskaffande av skidbårar i rikets ödemarksområden utgå statsbidrag jämlikt bestämmelserna i kungörelsen den 14 juni 1928 (nr 208) med högst 500 kronor;

b) till *Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 45,000 kronor.

131:o) **Sjuktransporter med flygplan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 156, sid. 284 och 285) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

132:o) **Bidrag till centralt sjukhusarkiv.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 157, sid. 285—288) att till Bidrag till centralt sjukhusarkiv för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 18,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp som det nu äskade.

För nästa budgetår föreslås arvoden till arkivets föreståndare och skrivbiträde höjda med respektive 500 och 200 kronor. Motsvarande belopp beräknas emellertid bliva inbesparat å andra poster.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till centralt sjukhusarkiv* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 18,000 kronor.

133:o) **Motion angående anslag till aktiebolaget Zanders medico-medicinska gymnastik.** I en inom första kammaren av herr *G. Tamm m. fl.* väckt motion, nr 81, har hemställts, att riksdagen måtte såsom bidrag till Zanderinstitutets i Stockholm verksamhet anvisa ett anslag av 6,500 kronor.

Av motionen inhämtas, bland annat, att Kungl. Maj:t under senare år av medel från penninglotteriet understött ifrågavarande institut, vilket är det enda, som inom riket bedriver verksamhet medelst den s. k. Zandermetoden. Av vissa principiella skäl uppgivas lotterimedel icke vidare böra ifrågakomma för stöd åt Zanderinstitutet.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Såsom i motionen antytts, har förevarande anslagsfråga tidigare varit föremål för prövning av Kungl. Maj:t, som därvid icke ansett sig kunna beräkna medel för ändamålet å riksstaten för nästa budgetår. Av handlingarna i ärendet framgår jämväl, att meningarna rörande Zandermetodens ändamålsenlighet äro delade. Under sådana förhållanden är icke heller utskottet berett att tillstyrka, att anslag för ändamålet uppföres å riksstaten. Denna omständighet synes emellertid icke böra utgöra hinder för Kungl. Maj:t att, därest så vid en omprövning av ärendet skulle befinnas påkallat, av tillgängliga medel bevilja erforderligt bidrag för uppehållande tills vidare av institutets verksamhet.

Under åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att motionen I: 81 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

134:o) **Överståthållarämbetet m. m.: Avlöningar.** Överståthållarämbetet m. m.: **Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 158 och 159, sid. 289 och 290) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

135:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 160, sid. 290—294) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 7,465,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling upptagit en inom andra kammaren av herr *T. G. von Seth* väckt motion, nr 84, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta reglera avlöningsförmånerna för försvarsassistenterna hos länsstyrelserna och vidtaga därav betingad höjning i Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anvisning av medel till Länsstyrelserna: Avlöningar.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

I skrivelse den 28 oktober 1940 har länsstyrelsen i Stockholms län föreslagit en höjning av ersättningen till försvarsassistenten i berörda län. Vidare har länsstyrelsen hemställt, att försvarsassistentens anställning finge omfatta helt år, varigenom möjlighet erhöles att bevilja vederbörande en månads semester. Ett flertal andra länsstyrelser hava i särskilda framställningar framfört liknande synpunkter.

Statskontoret har i yttrande den 6 november 1940 över länsstyrelsens i Stockholms län framställning icke velat bestrida, att vissa skäl måhända kunde anföras för en ökning av arvodet till försvarsassistenten hos länsstyrelsen i länet. Ämbetsverket ansåge emellertid, att en reglering av arvodet till nämnde tjänsteman endast borde ske i samband med en allmän översyn av arvoden till försvarsassistenterna och under hänsynstagande jämväl till storleken av de arvoden, som i övrigt utginge å befattningar, avsedda för pensionerade officerare. En överarbetning av det militära arvodessystemet syntes i sin tid komma att företagas av de av Kungl. Maj:t den 22 juni 1939 för sådant ändamål tillkallade sakkunniga, ehuru väl arbetet därmed för närvarande vilade.

Departementschefen har beträffande försvarsassistenternas tjänstgöring erinrat om att den höjning av anslagsposten till arvoden och särskilda

ersättningar, som beslöts för innevarande budgetår, avsåg att vid behov möjliggöra en mera kontinuerlig sysselsättning av assistenterna vid länsstyrelserna. För övrigt har departementschefen framhållit, att Kungl. Maj:t efter framställning av åtskilliga länsstyrelser redan under budgetåret 1939/40 medgivit tjänstgöring för vederbörande assistenter under budgetårets samtliga tolv månader. Delvis på av statskontoret anförda skäl och med hänsyn till de statsfinansiella förhållandena har departementschefen ansett sig icke kunna för närvarande biträda de från länsstyrelserna framförda önskemålen. För ändamålet borde därför beräknas oförändrat belopp, 87,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt förutsätter, att utgifterna för avlönande av sådan tillfällig personal, vars anställande visat sig erforderligt för fullgörande av de med den s. k. administrativa försvarsberedskapen direkt sammanhängande uppgifterna — liksom även ytterligare kostnader för tillfälligt biträde med andra krisbetonade uppgifter av oförutsedd omfattning — fortfarande liksom hittills ersättas i särskild ordning.

Från dessa utgångspunkter föreslås för nästa budgetår allenast sådana ändringar, som betingas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning. Därvid har delposten till avlöningsförstärkning till landssekreterare och landskamrerare uteslutits ur avlöningsstaten och utgifterna i stället inräknats under posten till avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän.

Utskottet.

Av redogörelsen i statsverkspropositionen framgår, att beräkningen av delposten till ersättning till försvarsassistenter skett med tanke på att vid behov möjliggöra en mera kontinuerlig sysselsättning av assistenterna. Med hänsyn härtill och då utskottet, under hänvisning till vad statskontoret och departementschefen i ärendet anfört, icke är berett att förorda ändrade grunder för ersättning till försvarsassistenter, finner sig utskottet böra avstyrka bifall till motionen II: 84.

Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 84, må

a) godkänna följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	kronor	500,000
2. Avlöningar till övriga ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	3,777,000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämnda av Kungl. Maj:t:		

a. Ersättning till sakkun- niga för biträde vid utred- ningar m. m.....	kronor	10,000	
b. Ersättning till försvars- assistenter, <i>förslagsvis</i>	»	87,000	kronor 97,000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie per- sonal	»	2,075,000	
5. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjäns- temän (representationsbidrag till lands- hövdingarna) <i>förslagsvis</i>	»	86,000	
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	930,000	
Summa förslagsanslag			kronor 7,465,000;

b) till *Länsstyrelserna*: *Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 7,465,000 kronor.

136:o) **Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, sid. 295), som innebär, att erforderliga medel för sjukvård m. m. åt befattningshavarna vid länsstyrelserna beräknas under ett särskilt anslag av förslagsanslags natur, får utskottet under erinran, att dylika utgifter eljest från och med nästa budgetår skola bestridas från vederbörande verks omkostnadsanslag, hemställa,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 35,000 kronor.

137:o) **Länsstyrelserna: Reseersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 162, sid. 295) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Reseersättningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 105,000 kronor.

138:o) **Länsstyrelserna: Expenser.** Kungl. Maj:t har (punkt 163, sid. 295 och 296) föreslagit riksdagen att till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 1,000,000 kronor.

Det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet giver utskottet icke anledning till erinran. Utskottet vill emellertid understryka angelägenheten av att länsstyrelserna tillvarataga alla möjligheter till besparingar under förevarande anslag.

Utskottet.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Expenser* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

139:o) **Länsstyrelserna: Publikationstryck.** Kungl. Maj:t har (punkt 164, sid. 296) föreslagit riksdagen att till Länsstyrelserna: Publikationstryck för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 110,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 100,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet vill fästa uppmärksamheten å det förhållandet, att riksdagens år 1940 församlade revisorer i sin berättelse för sistförflutna budgetår gjort vissa anmärkningar beträffande länskungörelsernas uppställning m. m. samt bestridandet av kostnaderna för däri införda meddelanden. Till dessa frågor återkommer utskottet i annat sammanhang. Med erinran härom har utskottet ansett sig kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Publikationstryck* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 110,000 kronor.

140:o) **Landsfogdarna m. m.: Avlöningar. Landsfogdarna m. m.: Omkostnader. Landsfiskalerna m. m.: Avlöningar. Landsfiskalerna m. m.: Omkostnader. Landsfiskalerna m. m.: Inlösen av vissa inventarier m. m. Häradsskrivarna: Avlöningar. Häradsskrivarna: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 165—171, sid. 297—299) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

Polisväsendet.

141:o) **Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 172, sid. 300—302) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 23,800 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 23,300 kronor, varav till avlöning till statspolisintendenten 15,900 kronor, till kostnader för dennes pensionering 1,600 kronor och till arvode till en polisassistent 5,800 kronor.

För nästa budgetår föreslås en ökning i avlöningen till statspolisintendenten med 800 kronor, motsvarande höjningen av det rörliga tillägg, som tillkommer denne tjänsteman enligt det för Stockholms stads befattningshavare gällande lönereglementet. Vidare har i Kungl. Maj:ts förslag medräknats den höjning av assistentens årsarvode med 300 kronor, som riksdagen med retroaktiv tillämpning från och med den 1 juli 1940 medgav förliden höst.

Å andra sidan har posten till kostnader för statspolisintendentens pensionering med hänsyn till utgiftsbelastningen sänkts med 600 kronor.

Medelsbehovet under anslaget skulle följaktligen uppgå till (23,300 + 800 + 300—600) 23,800 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Statspolisintendenten m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsav 23,800 kronor.

142:o) **Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon och ridhästar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 173, sid. 302 och 303) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon och ridhästar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 111,000 kronor, därav 101,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

143:o) **Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 174, sid. 303—306) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 350,000 kronor, därav 130,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

I gällande riksstat är förevarande anslag uppfört med 346,000 kronor.

För nästa budgetår föreslås en förstärkning av den vid gränsen mot Finland tjänstgörande ordningsstatspolisen med en överkonstapel och en konstapel, vilket skulle medföra en merutgift under ifrågavarande anslag av omkring 2,000 kronor. Vidare har för expeditjonskostnader, inköp av diverse materiel och löpande utgifter i övrigt beräknats ett med omkring 4,000 kronor till 38,000 kronor förhöjt belopp. Det för anslaget uppskattade totalbeloppet har emellertid avrundats nedåt till 350,000 kronor.

Därjämte framhåller departementschefen, att, därest den provisoriska förstärkningen av statspolisens kriminalavdelning i Stockholm skulle bibehållas även under nästa budgetår, kostnaderna för denna anordning fortfarande liksom hittills böra bestridas från vederbörande anslag under statspolisorganisationen. Under förevarande anslag beräknas dylika kostnader uppgå till 8,000 kronor. Vid anslagsberäkningen har emellertid — i anslutning till motsvarande beräkning vid fjolårets riksdag — hänsyn icke tagits till denna utgift.

Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditionskostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 350,000 kronor, därav 130,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

144:o) **Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.** Kungl. Maj:t har (punkt 175, sid. 306—310) föreslagit riksdagen att till Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,900,000 kronor, därav 280,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2,354,000 kronor.

Av den för nästa budgetår föreslagna anslagshöjningen belöpa 13,000 kronor på den under nästföregående punkt omnämnda förstärkningen av ordningsstatspolisen vid gränsen mot Finland. Vidare föranledes en merutgift om 2,000 kronor av föreslaget utbyte av den biträdande kommissariebefattningen i Göteborg mot en kommissarietjänst. Ökningen i övrigt är av automatisk natur.

Härjämte har departementschefen förutsatt, att, därest den tillfälliga utökningen av statspolisavdelningen i Stockholm skulle erfordras jämväl under nästa budgetår, därav uppkommande kostnader för gottgörelse böra belasta förevarande anslag. Dessa kostnader hava av statspolisintendenten beräknats till omkring 180,000 kronor för helt budgetår. Någon uppräknings av anslaget i anledning härav föreslås emellertid icke.

Utskottet.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,900,000 kronor, därav 280,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

145:o) **Statspolisorganisationen: Utbildning i motorfordonskunskap.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 176, sid. 311) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 3,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Utbildning i motorfordonskunskap* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 4,000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

146:o) **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 177, sid. 311 och 312) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 190,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 215,000 kronor.

147:o) **Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 178, sid. 312) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 1,800,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,100,000 kronor.

148:o) **Statens polisskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 178, sid. 312—319) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens polisskola, att gälla tillsvidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens polisskola: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 118,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 115,600 kronor.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall från nästa budgetår inrättas en särskild befattning i lönegraden Eo 27 såsom lärare i juridiska ämnen vid skolan, med vilken befattning skola vara förenade de huvudsakliga tjänstgöringsuppgifter, som angivits i en av polisskolans rektor upprättad promemoria, varjämte det skall åligga läraren att vid behov biträda rektor med förekommande uppgifter av expeditionell natur. Då timlärararvodena för den juridiska undervisningen härvid skulle komma att reduceras med 10,240 kronor årligen, beräknas förslaget medföra en merkostnad av något över 600 kronor för år.

För innevarande budgetår beräknades under anslaget medel till anordnande av — förutom sedvanliga konstapels- och överkonstapelsklasser — två kommissarieklasser. Av dessa kommissarieklasser har dock endast en med hänsyn till tidsläget kunnat anordnas. För nästa budgetår föreslås en utvidgning av undervisningsplanen med en polischefs- och en kommissarieklass.

Härutöver påverkas medelsbehovet under anslaget av urtima riksdagens beslut sistlidna höst att höja de båda heltidslärarnas arvoden med 800 kronor för år till 9,800 kronor, i samband varmed det till en av lärarna utgående personliga lönetillägget skulle undergå en motsvarande minskning.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning. Därvid har det belopp om 1,000 kronor, som utgår till årlig avlöningsförstärkning åt skolans rektor och hittills bestritts från anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, överförts till anslagsposten till avlöning till ordinarie tjänsteman.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens polis-skola, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänsteman å ordinarie stat.	
1 rektor.....	A 30

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e.

1 lärare i juridiska ämnen..... Eo 27;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	kronor 13,100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t.....	» 81,800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 17,500
4. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	» 3,000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 2,600

Summa förslagsanslag kronor 118,000;

c) till *Statens polisskola*: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 118,000 kronor.

149:o) **Statens polisskola: Omkostnader.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, sid. 319 och 320) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 42,500 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola*: Omkostnader för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

150:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 180, sid. 320—328) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1941/42, *dels ock* till Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 185,900 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat upptaget med 167,800 kronor. För nästa budgetår föreslås under anslagsposten till avlöningar till ordi-

narie tjänstemän, att befattningen såsom föreståndare vid anstalten förändras från en tjänst i lönegraden A 30 till en tjänst i lönegraden C 6.

Anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, påverkas av riksdagens beslut sistlidna höst att öka arvodet åt förste assistent med 800 kronor till 9,100 kronor, åt assistent med 600 kronor till 7,600 kronor samt åt laboratorieassistenten med 500 kronor till 5,600 kronor. Härutöver föreslås, att medel för nästa budgetår beräknas för inrättande av ytterligare en tjänst såsom laboratorieassistent med ett arvode om 5,600 kronor.

Vidare hava medel under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknats för utökning av den extra ordinarie biträdespersonalen med två kontorsbiträdestjänster i lönegraden Eo 4.

I övrigt innebär Kungl. Maj:ts förslag icke andra ändringar än sådana, som föranledas av de nya grunderna för avlöningsstaternas uppställning och beräkning.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens kriminaltekniska anstalt, att gälla tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Ordinarie personal.	
1 föreståndare	C 6
1 laborator	A 26
1 kansliskrivare	A 11
1 kanslibitråde	A 7
1 expeditionsvakt	A 5
4 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än den 20:e.

1 avdelningsföreståndare Eo 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1941/42:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	39,200
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	»	96,700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	38,500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	11,500

Summa förslagsanslag kronor 185,900;

c) till *Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 185,900 kronor.

151:o) **Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 181, sid. 329—333) föreslagit riksdagen att till *Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 107,700 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 75,000 kronor.

För nästa budgetår beräknas medel under anslaget för vissa nya utgiftsändamål. Sålunda avses att i omkostnadsstaten uppföra särskilda poster till sjukvård m. m. å 200 kronor och till reseersättningar å 3,000 kronor. Vidare föreslås, att tryckningen av vissa formulär, som anstalten enligt passkungörelsen har att tillhandahålla, skall gäldas från en särskild under anslagsposten till expenser upptagen delpost till expenser för annat än eget behov å 25,400 kronor.

Under expenser för eget behov beräknas ökning av utgifterna för lyse, gas och vatten med 200 kronor och för övriga expenser med 1,400 kronor, varav till tryckning av passregisterkort 400 kronor. Anslagsposten till övriga utgifter skulle avses för jämväl inköp av böcker och tidskrifter och uppräknas med 4,000 kronor till 12,000 kronor.

För tillhandahållande av formulär enligt passkungörelsen skulle Stockholms stad och stad, som enligt gällande bestämmelser har att genom sin poliskammare utfärda pass, till anstalten erlægga ersättning efter självkostnadspris. Denna ersättning har beräknats uppgå till 1,500 kronor och föreslås skola redovisas såsom uppbörd under anslaget.

Medelsbehovet under anslaget skulle i enlighet härmed bli (75,000 + 200 + 3,000 + 25,400 + 200 + 1,400 + 4,000 — 1,500) 107,700 kronor.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 107,700 kronor.

152:o) **Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 182, sid. 333—337) föreslagit riksdagen att till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 100,000 kronor.

Under förevarande anslagspunkt har departementschefen anmält, att Kungl. Maj:t genom beslut den 1 november 1940 meddelat bestämmelser rörande

grunderna för statens bidrag till pensionering av polisman, som tjänstgjort såsom förste assistent eller assistent vid statens kriminaltekniska anstalt. Kostnaderna härför föreslås skola bestridas från förevarande anslag. Några medel för ändamålet ha dock icke ansetts erforderliga för nästa budgetår.

Beträffande ett från anslaget utgående bidrag å 2,500 kronor till avlö- nande av en polisman med placering i Charlottenberg och med huvud- saklig uppgift att biträda vid gränstrafikens övervakande har departements- chefen erinrat om att det vid fjolårets riksdag förutsatts, att befattningen i fråga vid uppkommande ledighet icke skulle återbesättas samt att stats- polisavdelningen i Karlstad skulle övertaga passkontrollen å järnvägen mellan Sverige och Norge över Charlottenberg. Ehuru innehavaren av ifrågavarande polismansbefattning numera förordnats till annan tjänst, har Kungl. Maj:t likväl med hänsyn till vikten av en effektivisering av gräns- kontrollen sett sig nödsakad förordna, att befattningen skall provisoriskt återbesättas. Avsikten är emellertid att definitivt indraga tjänsten, så snart omständigheterna det medgiva. Med hänsyn härtill har för nästa budgetår beräknats oförändrat bidrag å 2,500 kronor till avlöande av innehavare av ifrågavarande befattning.

Gottgörelsen till Stockholms stad för pensionering av sådana polismän, som tjänstgjort vid vissa särskilda anordningar för polisväsendet, samt efter- levande till dylika befattningshavare beräknas för nästa budgetår till ett med 13,300 kronor till 31,300 kronor förhöjt belopp. Vidare beräknas sta- tens bidrag till Stockholms stads kostnader för gränskontrollen — vid oför- ändrat kvottal eller en fjärdedel av kostnaderna — för nästa budgetår stiga med 8,325 kronor till 18,950 kronor.

Då i övrigt icke några ändringar förutsättas, beräknas medelsbehovet under anslaget till i runt tal 125,000 kronor.

Med hänsyn till rådande förhållanden tillstyrker utskottet, att bidrag tills vidare må utgå till avlöande av en polisman med placering i Charlotten- berg och med huvudsaklig uppgift att biträda med gränstrafikens över- vakande. Då utskottet icke heller i övrigt finner anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för om- besörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 125,000 kronor.

153:o) **Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polis- väsendet i riket stadgade ordning m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 183, sid. 337 och 338) föreslagit riksdagen att till Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med samma belopp som det nu äskade, 100,000 kronor.

Det sedan hösten 1938 skärpta tidsläget har i alltmera ökad omfattning påkallat säkerhetsåtgärder av skilda slag inom landet, vilka visat sig draga avsevärda kostnader för staten av beskaffenhet att böra ersättas från förevarande anslag. Därest rådande krisförhållanden fortfara även under nästa budgetår, komma dylika extraordinära kostnader att alltjämt belasta anslaget. Emellertid förutsättes, att dessa behov liksom hittills icke skola påverka anslagsberäkningen.

Utskottet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

154:o) **Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184, sid. 338) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 520,000 kronor, därav 60,000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

155:o) **Särskild polisverksamhet för uppdagande av lönnbränning m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, sid. 338 och 339) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 10,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskild polisverksamhet för uppdagande av lönnbränning m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 8,000 kronor.

156:o) **Poliskollegierna. Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 186 och 187, sid. 339 och 340) och under erinran, att samma belopp som de nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Poliskollegierna* 1,500 kronor;

b) till *Ersättning för skada vid biträde åt ordningsmakten* 1,000 kronor.

Civila luftskyddet.

157:o) **Luftskyddsinspektionen: Avlöningar. Luftskyddsinspektionen: Omkostnader. Civilt luftskydd: Alarmeringsanordningar. Civilt luftskydd: Gasskyddsutrustning.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 188—191, sid. 341—343) kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

158:o) **Civilt luftskydd: Inköp av brandslang.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 192, sid. 343), som innebär fullföljande av ett vid urtima riksdagen sistlidna höst fattat beslut (skrivelse nr 84), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilt luftskydd: Inköp av brandslang* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

159:o) **Civilt luftskydd: Anskaffande av viss gasskyddsmateriel för förbrukningsändamål m. m. Civilt luftskydd: Luftskyddsövningar. Civilt luftskydd: Försöksverksamhet. Civilt luftskydd: Statens luftskyddsskola. Civilt luftskydd: Bidrag till enskilda sammanslutningar för utbildning av luftskyddspersonal m. m. Statens utrymningskommission: Avlöningar. Statens utrymningskommission: Omkostnader.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 193—199, sid. 343—345) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

Diverse.

160:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkterna 200 och 201, sid. 346) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtanden, vilket härmed

anmäles.

161:o) **Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202, sid. 346) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

162:o) **Internationellt socialpolitiskt samarbete.** Kungl. Maj:t har (punkt 203, sid. 346 och 347) föreslagit riksdagen att till Internationellt socialpolitiskt samarbete för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

Under en följd av år har till Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens m. m. uppförts ett förslagsanslag, från vilket bestritts dels kostnaderna för Sveriges deltagande i den internationella arbetsorganisationens konferens, dels utgifterna för delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet, dels ock kostnaderna för beredande av stipendier åt vissa befattningshavare i statens tjänst, som i studiesyfte deltaga i arbetet inom internationella arbetsbyrån i Genève.

De under nästa budgetår eventuellt uppkommande utgifterna för deltagande i internationella arbetsorganisationens konferens m. m. avses skola bestridas ur här ifrågavarande anslag, som med hänsyn till läget endast upptagits med 1,000 kronor.

Utskottet.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Internationellt socialpolitiskt samarbete* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor.

163:o) **Bidrag till institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 204, sid. 347) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 20,000 kronor.

164:o) **Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 205, sid. 348—352) föreslagit riksdagen att till Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m. för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 500,000 kronor. Å tilläggsstat II ha dessutom anvisats 190,000 kronor för ändamålet.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att verksamheten för understöd åt flyktingar skall i huvudsak bedrivas enligt de grunder, vilka hittills tillämpats. Av det äskade beloppet äro omkring 20,000 kronor avsedda för landsflyktiga intellektuella.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 78, inom första kammaren av herr *J. Gustavson*

m. fl. och den andra, nr 115, inom andra kammaren av herr *O. Wallén m. fl.*, däri hemställts, att anslaget till bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m. måtte för budgetåret 1941/42 nedsättas till 500,000 kronor.

Beträffande motiveringen till detta yrkande hänvisas till motionen I: 78.

Av statsrådsprotokollet framgår, att den äskade anslagshöjningen väsentligen sammanhänger med den utrikespolitiska situation, som inträtt i april månad 1940 och som medfört, att ett icke obetydligt antal personer, som tillfälligt uppehållit sig i Sverige, tills vidare måst kvarstanna. Det relativt stora antalet transmigranter bland flyktingarna hava icke heller kunnat fullfölja sina emigrationsresor. Samtidigt hava svårigheterna för flyktingarna att erhålla eller få kvarstanna i arbetsanställning ökat till följd av utvecklingen på arbetsmarknaden.

Under nu angivna förhållanden anser utskottet skäl icke föreligga att frångå Kungl. Maj:ts anslagsberäkning, på sätt i motionerna yrkats. Utskottet vill i anslutning härtill även erinra om att, enligt vad departementschefen upplyst, inom socialdepartementet för närvarande övervägas möjligheterna till viss omläggning av den statliga flyktinghjälpn i syfte att åstadkomma större enhetlighet och förbättrad kontroll, varigenom ökad garanti för en ändamålsenlig användning av de anslagna medlen torde komma att vinnas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 78 och II: 115, må till *Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m.* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor.

165:o) **Bidrag till frivillig verksamhet för utnyttjande av kvinnlig arbetskraft för försvarsberedskapsändamål.** Kungl. Maj:t har (punkt 206, sid. 352—355) föreslagit riksdagen att till Bidrag till frivillig verksamhet för utnyttjande av kvinnlig arbetskraft för försvarsberedskapsändamål för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 35,000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 25,000 kronor. Anslaget har tilldelats kvinnoföreningarnas beredskapskommitté såsom bidrag till dennas verksamhet.

Viss del av kommitténs verksamhet, som mera direkt faller inom arbetsmarknadskommissionens arbetsområde och i följd därav måste bedrivas i nära samarbete med kommissionen och densamma underställda organ, avses skola understödjas av kommissionen med anlitan av till dess förfogande stående medel. Förevarande anslag skulle anlitas för stödande av kommitténs verksamhet i övrigt.

Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frivillig verksamhet för utnyttjande av kvinnlig arbetskraft för försvarsberedskapsändamål* för budgetåret 1941/42 anvisa ett anslag av 35,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet.

166:o) **Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 207, sid. 355) och under erinran, att samma belopp som det nu äskade anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 9,400 kronor.

167:o) **Vissa kostnader i anledning av allmänna val.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 208, sid. 355 och 356) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 200,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 2,000 kronor.

168:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 209, sid. 356) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 300,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

169:o) **Extra utgifter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 210, sid. 356) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 110,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1941/42 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som erfordras för avrundning av huvudtitelns slutsumma.

170:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 211, sid. 357) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

171:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 212, sid. 357) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 385,000 kronor för ändamålet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1941/42 anvisa ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

172:o) **Kristillägg.** Beträffande ifrågavarande anslag (punkt 213, sid. 357) avgiver utskottet senare under riksdagen utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 26 mars 1941.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson i Malmö, Bergman, Torsten Ström, Lindström, Heiding, André, Sven Larsson, Carlström, Karl Andersson, Gustaf Iwar Anderson* och *friherre de Geer*; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Ward, Isacsson, Bergström, Lundberg* i Hälsingborg, fru *Alwén*, herrar *Hansson* i Rubbestad och *Eriksson* i Frägsta.

Reservationer:

1) vid *punkten 15:o*) (Statens byggnadslånebyrå) av herr *Jonsson* i Eskilstuna;

2) vid *punkten 90:o*) (Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos) av herrar *Svensson* i Grönvik och *Eriksson* i Frägsta.
